Οικονομικές καταστάσεις χρήσεως 2008

(1η Ιανουαρίου 2008 – 31η Δεκεμβρίου 2008)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 4
Β. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου 6
Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις 8
1.Ισολογισμός 9
2.Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως 10
3.Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων 11
4.Κατάσταση ταμειακών ροών 13
5.Γενικές πληροφορίες 14
5.1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο 14
5.2 Δήλωση Συμμόρφωσης 15
5.3 Βάση Επιμέτρησης 15
5.4 Νόμισμα Παρουσίασης 15
5.5 Χρήση Εκτιμήσεων 15
5.6 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές 16
5.6.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποίηση Υφιστάμενων Προτύπων 16
5.6.2 Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες στα υπάρχοντα Πρότυπα τα οποία δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση 17
5.6.3 Ετήσιες Βελτιώσεις Προτύπων 21
6. Βασικές λογιστικές αρχές 23
6.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης 23
6.2 Πληροφόρηση κατά τομέα 26
6.3 Ενοποίηση 26
6.3.1 Δομή του Ομίλου 27
6.3.2 Ενσώματες ακινητοποιήσεις 27
6.3.3 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 28
6.3.4 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων 29
6.3.5 Χρηματοοικονομικά μέσα 30
6.3.6 Αποθέματα 31
6.3.7 Εμπορικές απαιτήσεις 31
6.3.8 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων 32
6.3.9 Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κρατούμενα προς πώληση 32
6.3.10 Μετοχικό κεφάλαιο 32
6.3.11 Δάνεια 33
6.3.12 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring) 33
6.3.13 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος 33

6.3.14 Παροχές στο προσωπικό 34
6.3.15 Προβλέψεις 35
6.3.16 Κρατικές επιχορηγήσεις 35
6.3.17 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων 35
6.3.18 Χρηματοοικονομικά εργαλεία 36
6.3.19 Μισθώσεις 36
6.3.20 Κέρδη Ανά Μετοχή 37
6.3.21 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις 37
7. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων 38
7.1 Ενσώματες ακινητοποιήσεις 38
7.2 Υπεραξία επιχείρησης 39
7.3 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 40
7.4 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση 41
7.5 Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις 42
7.6 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις 42
7.7 Αποθέματα 43
7.8 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις 43
7.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων 44
7.10 Ίδια κεφάλαια 44
7.11 Δανειακές υποχρεώσεις 45
7.12 Αναβαλλόμενος φόρος 46
7.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού 47
7.14 Προβλέψεις για υποχρεώσεις και έξοδα 48
7.15 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις 49
7.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 49
7.17 Τρέχων φόρος εισοδήματος 49
7.18 Κόστος πωληθέντων 50
7.19 Έξοδα διοίκησης / διάθεσης 50
7.20 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης 51
7.21 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα 51
7.23 Φόρος εισοδήματος 52
7.24 Κέρδη ανά μετοχή 52
7.25 Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες 53
7.26 Δεσμεύσεις 54
7.27 Ενδεχόμενες απαιτήσεις - υποχρεώσεις 55
7.28 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 55
7.29 Συναλλαγές με Όμιλο Marfin Popular Bank 59
8. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων 60

9. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού 64

Α. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της ΜΗΤΕΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΜΗΤΕΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), καθώς και τις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (ο Όμιλος), που αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2008 και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει σχεδιασμό, εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει επίσης την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και την διενέργεια λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα, που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με τους κανόνες δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, λόγω απάτης ή λάθους. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη το σύστημα εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών για τις περιστάσεις και όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόσθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2008, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις Ταμειακές τους Ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων νομικών θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχηση του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζομένων από τα άρθρα 43^{α}, 107 και 37 του Κ.Ν.2190/1920.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2009

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μανόλης Μιχαλιός
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 25131

Grant Thornton

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Βασ. Κωνσταντίνου 44, 116 35, Αθήνα
Α.Μ.ΣΟΕΛ 127

Β. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
ΤΟΥ «ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε»
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 01/01/2008 ΈΩΣ 31/12/2008

Κύριοι μέτοχοι,

Η εταιρεία μας, υπενθυμίζουμε ότι, από τις 31/10/2007 αποτελεί θυγατρική της εισηγμένης στο ΧΑΑ εταιρείας «ΥΓΕΙΑ Α.Ε.» καθώς επίσης και από τις 22/12/2006 άμεσα και έμμεση μητρική των εταιρειών ΛΗΤΩ Α.Ε., ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. & A-LAB Α.Ε.

Κατά την διάρκεια του 2008 δεν υπήρχε καμία μεταβολή της μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας καθώς και καμία μεταβολή στις συμμετοχές της.

Τα ποσοστά συμμετοχής της είναι τα εξής :

ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	Άμεση Συμμετοχή		73,83 %
ΛΗΤΩ Α.Ε.	Άμεση Συμμετοχή	32,903 %	
ΛΗΤΩ Α.Ε.	Έμμεση Συμμετοχή	37,224 %	70,127 %
ALPHA LAB	Έμμεση		70,127 %

Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. στις 31/12/2008 έχει ως εξής :

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	31.433.011	86,76 %
Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	4.274.704	11,80 %
ΛΟΙΠΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	522.485	1,44 %
ΣΥΝΟΛΑ	36.230.200	100 %

Η χρήση του 2008 χαρακτηρίζεται ως μια σημαντική χρονιά για τον Όμιλο και την εταιρεία τόσο από πλευράς οικονομικών αποτελεσμάτων και κερδοφορίας όσο και από το γεγονός ότι είναι η πρώτη χρονιά που αποτελεί μέρος του «Ομίλου Υγεία». Παράλληλα, μέσα στο 2008 και συγκεκριμένα από τον Απρίλιο του έτους ξεκίνησε να λειτουργεί η Παιδοκαρδιοχειρουργική Κλινική εντός του χώρου της Παιδιατρικής Κλινικής.

Η επιτυχία του σχεδιασμού του Ομίλου και της Εταιρείας αποτυπώνεται στα ενοποιημένα και ατομικά αποτελέσματα της χρήσης 2008 που δείχνουν ότι η εταιρεία διατήρησε τα υψηλά επίπεδα κερδοφορίας.

Σε επίπεδο εταιρείας ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 87,4 εκ. ευρώ έναντι 76,8 εκ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης 2007. Παρουσίασε δηλαδή αύξηση κατά 13,74 %.

Το κόστος πωληθέντων ανήλθε αντίστοιχα σε 67,6 εκ. ευρώ έναντι 56,5 εκ. ευρώ στο 2007 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 19,66 %.
Το μικτό κέρδος επομένως είχε μια μείωση από 20,3 εκ. ευρώ σε 19,8 εκ. ευρώ ύψους 2,73 %.
Τα αποτελέσματα προ φόρων τόκων και αποσβέσεων ανήλθαν σε 20,7 εκ. ευρώ έναντι 19,9 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση κατά 4,02 % ενώ το αποτέλεσμα μετά φόρων ανήλθε σε 12,7 εκ. ευρώ έναντι 12,4 εκ. ευρώ δηλαδή ποσοστιαία αύξηση κατά 2,34 %.

Σε επίπεδο ομίλου ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 112,6 εκ. ευρώ έναντι 97,5 εκ. ευρώ της προηγούμενης χρήσης 2007. Παρουσίασε δηλαδή αύξηση κατά 15,47 %.
Το κόστος πωληθέντων ανήλθε αντίστοιχα σε 88,3 εκ. ευρώ έναντι 73,7 εκ. ευρώ στο 2007 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 19,84 %.
Το μικτό κέρδος επομένως είχε μια αύξηση από 24,3 εκ. ευρώ σε 23,8 εκ. ευρώ ύψους 1,93 %.Τα αποτελέσματα προ φόρων τόκων και αποσβέσεων ανήλθαν σε 25,4 εκ. ευρώ έναντι 22,7 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση κατά 11.9 % ενώ το αποτέλεσμα μετά φόρων ανήλθε σε 14,1 εκ. ευρώ έναντι 13,0 εκ. ευρώ δηλαδή ποσοστιαία αύξηση κατά 8,30 %.

Για τη χρήση του 2008, το Δ.Σ. της Εταιρίας θα προτείνει προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή ποσού μερίσματος € 0,33 ανά μετοχή με τη μορφή μερίσματος (€ 0,26) και επιστροφής κεφαλαίου (€ 0,07). Σημειώνεται ότι βάσει του άρθρου 18 του Ν.3697/2008 στα κέρδη που διανέμουν οι ανώνυμες εταιρείες πραγματοποιείται παρακράτηση φόρου στους μετόχους με συντελεστή 10%.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Κατά τη διάρκεια του Α' τριμήνου της χρήσης 2009, το ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε., προχώρησε σε αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του στις θυγατρικές εταιρείες ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. και ΛΗΤΩ Α.Ε., με αποτέλεσμα την αύξηση του ποσοστού της συμμετοχής του από 73,83% σε 88,62% και από 32,90% σε 43,99% αντίστοιχα.

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την χρήση 01/01/2008 - 31/12/2008 έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.mitera.gr.

Μαρούσι, 26 Μαρτίου 2009
Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Κωνσταντίνος Σταύρου
Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.), ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.» στις 26.3.2009 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη ηλεκτρονική διεύθυνση www.mitera.gr, όπου θα παραμείνουν στην διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεώς τους.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα στον Τύπο συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμιακών ροών της Εταιρίας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

1.Ισολογισμός

Ποσά σε Ευρώ	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα Πάγια	7.1	66.613.126	65.928.647	48.779.166	48.298.181
Υπεραξία	7.2	26.510.035	26.510.035	0	0
Άϋλα περιουσιακά στοιχεία	7.3	1.185.576	659.150	1.047.280	434.238
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	7.4	749.487	621.548	0	0
Επενδύσεις σε λοιπές συνδεδεμένες εταιρίες	7.5	250.000	0	250.000	0
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες		0	0	37.535.825	37.535.825
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	7.12	973.140	2.496.382	662.391	2.037.174
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	7.6	344.139	84.921	40.644	20.644
		96.625.502	96.300.683	88.315.306	88.326.062
Αποθέματα	7.7	3.160.572	2.471.586	2.435.341	1.795.074
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	7.8	16.522.442	12.513.369	13.753.817	10.383.803
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.9	4.971.992	2.507.681	1.238.347	979.437
		24.655.006	17.492.635	17.427.505	13.158.314
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**121.280.508**	**113.793.319**	**105.742.810**	**101.484.376**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	7.10	21.738.120	21.738.120	21.738.120	21.738.120
Λοιπά αποθεματικά	7.10	9.304.438	9.304.438	9.017.987	9.017.987
Κέρδη εις νέο		21.192.288	19.578.861	21.264.826	20.169.312
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		52.234.846	50.621.420	52.020.933	50.925.419
Δικαιώματα μειοψηφίας		4.953.013	4.470.743		
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**57.187.859**	**55.092.162**	**52.020.933**	**50.925.419**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	7.11	21.702.536	22.215.081	21.271.175	21.567.670
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	7.12	4.485.388	7.087.533	2.676.151	4.734.528
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	7.13	3.757.439	3.451.087	2.471.448	2.569.422
Προβλέψεις για υποχρεώσεις και έξοδα	7.14	7.991.500	5.955.661	6.870.000	5.013.080
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.15	716.519	0	716.520	0
		38.653.382	38.709.361	34.005.293	33.884.700
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.16	13.871.662	10.865.840	9.942.131	8.648.267
Τρέχων φόρος εισοδήματος	7.17	7.006.361	3.289.353	5.648.562	3.042.170
Δάνεια	7.11	4.561.244	5.836.602	4.125.892	4.983.820
		25.439.267	19.991.795	19.716.584	16.674.257
Σύνολο υποχρεώσεων		64.092.649	58.701.157	53.721.877	50.558.957
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**121.280.508**	**113.793.319**	**105.742.810**	**101.484.376**

2.Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Ποσά σε Ευρώ	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31 Δεκεμβρίου 2008	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31 Δεκεμβρίου 2007	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31 Δεκεμβρίου 2008	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31 Δεκεμβρίου 2007
Πωλήσεις		112.580.056	97.476.496	87.377.069	76.820.513
Κόστος πωληθέντων	7.18	(88.321.769)	(73.672.354)	(67.612.739)	(56.501.901)
Μικτό κέρδος		**24.258.286**	**23.804.142**	**19.764.330**	**20.318.612**
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	7.20	6.060.735	3.605.322	4.824.218	2.922.945
Έξοδα διοίκησης	7.19	(6.063.804)	(5.781.549)	(4.152.021)	(3.914.755)
Έξοδα διάθεσης	7.19	(277.770)	(165.173)	0	0
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	7.20	(3.545.202)	(2.130.972)	(3.082.834)	(1.688.830)
Κέρδη εκμετάλλευσης		**20.432.245**	**19.331.770**	**17.353.692**	**17.637.972**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	7.21	49.468	26.766	2.555	2.720
Χρηματοοικονομικά έξοδα	7.21	(1.768.835)	(1.812.231)	(1.630.943)	(1.687.466)
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα		(0)	84.980	986.661	0
Κέρδος από απόκτηση εταιριών		0	0	0	606.290
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) περιόδου προ φόρων		**18.712.877**	**17.631.285**	**16.711.966**	**16.559.516**
Φόρος εισοδήματος	7.23	(4.604.861)	(4.604.731)	(4.022.788)	(4.160.734)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) περιόδου μετά φόρων		**14.108.016**	**13.026.554**	**12.689.178**	**12.398.782**
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής		13.207.090	12.691.607	12.689.178	12.398.782
Μετόχους μειοψηφίας		900.927	334.947		
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για τη περίοδο					
Βασικά/ μειωμένα	7.24	0,36	0,36	0,35	0,35
Αποτελέσματα Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων		25.426.740	22.669.960	20.733.152	19.917.143
Αποτελέσματα Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και επενδυτικών Αποτελεσμάτων		20.432.245	19.331.770	17.353.692	17.637.972
Κέρδη μετά από Φόρους		14.108.016	13.026.554	12.689.178	12.398.782

3.Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Ποσά σε Ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ						
	Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής						
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Κέρδη εις νέο	Σύνολο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2006	**20.316.000**	**3.854.674**		**20.620.063**	**44.790.737**	**5.187.075**	**49.977.812**
Μεταβολή ιδίων Κεφαλαίων για την χρήση 01/01 - 31/12/2007							
Καθαρά κέρδη περιόδου		743.330		11.948.276	12.691.606	*334.947*	13.026.553
Αύξηση υπεραξίας από αύξηση Μετοχ. Κεφαλαίου					0	*231.742*	231.742
Αγορά πρόσθετου ποσοστού θυγατρικής					0	*(244.969)*	(244.969)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.422.120	4.706.434		(799.878)	5.328.676	*206.496*	5.535.172
Μείωση μετοχικού κεφ. Θυγατρικής					0	*(578.642)*	(578.642)
Πώληση θυγατρικής					0	*(134.750)*	(134.750)
Διανομή μερισμάτων				(12.189.600)	(12.189.600)	*(531.157)*	(12.720.757)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2007	**21.738.120**	**9.304.438**	**0**	**19.578.861**	**50.621.419**	**4.470.743**	**55.092.162**
Μεταβολή ιδίων Κεφαλαίων για την χρήση 01/01 - 31/12/2008							
Καθαρά κέρδη περιόδου				13.207.090	13.207.090	*900.927*	14.108.016
Διανομή μερισμάτων				(11.593.664)	(11.593.664)		(11.593.664)
Πληρωμή Μερισμάτων Θυγατρικών					0	*(418.656)*	(418.656)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2008	**21.738.120**	**9.304.438**	**0**	**21.192.287**	**52.234.845**	**4.953.013**	**57.187.859**

Ποσά σε Ευρώ

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Κέρδη εις νέο**	**Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2006	**20.316.000**	**3.854.674**	**20.620.063**	**44.790.738**
Μεταβολή ιδίων Κεφαλαίων για την χρήση 01/01 - 31/12/2007				
Καθαρά κέρδη περιόδου		659.933	11.738.848	12.398.781
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.422.120	4.503.380		5.925.500
Διανομή μερισμάτων			(12.189.600)	(12.189.600)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2007	**21.738.120**	**9.017.987**	**20.169.312**	**50.925.419**
Μεταβολή ιδίων Κεφαλαίων για την χρήση 01/01 - 31/12/2008				
Καθαρά κέρδη περιόδου			12.689.178	12.689.178
Πληρωμή μερισμάτων			(11.593.664)	(11.593.664)
Υπόλοιπο, 31 Δεκεμβρίου 2008	**21.738.120**	**9.017.987**	**21.264.826**	**52.020.933**

4.Κατάσταση ταμειακών ροών

Ποσά σε Ευρώ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**27.078.844**	**20.146.840**	**20.608.392**	**18.404.972**
Καταβληθέντες τόκοι	(1.675.441)	(1.292.181)	(1.531.810)	(1.205.285)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	(3.343.495)	(5.446.529)	(3.085.498)	(4.740.990)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**22.059.907**	**13.408.130**	**15.991.084**	**12.458.697**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων	(4.969.346)	(9.985.290)	(3.647.253)	(8.879.916)
Πωλήσεις ενσώματων παγίων	31.912	82.136	31.912	50.000
Αγορές άυλων στοιχείων του ενεργητικού	(1.281.154)	(288.977)	(871.578)	(206.514)
Πωλήσεις άυλων στοιχείων του ενεργητικού				
Αγορές επενδύσεων σε ακίνητα				
Πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα				
Μερίσματα εισπραχθέντα			986.662	606.290
Μερίσματα εισπραχθέντα σε μείωση συμμετοχής				799.878
Εισπράξεις από επιστροφή Μ.Κ. Θυγατρικής				1.632.405
Αγορά διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	(127.939)			
Πώληση διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων		225.400		
Αγορά συνδεδεμένης (μείον χρηματικών διαθεσίμων συνδεδεμένης)	(250.000)	(672.160)	(250.000)	(672.160)
Πωλήσεις μεριδίου θυγατρικών εταιριών				
Αγορά μεριδίου συγγενών εταιριών				
Πωλήσεις μεριδίου συγγενών εταιριών				
Τόκοι που εισπράχθηκαν	48.571	26.766	1.658	2.720
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	822.658		780.304	
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	**(5.725.298)**	**(10.612.124)**	**(2.968.295)**	**(6.667.297)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Έκδοση κοινών μετοχών		6.335.050		5.925.500
Αγορά / Πώληση ιδίων μετοχών				
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της μητρικής	(11.994.251)	(12.720.757)	(11.609.454)	(12.189.600)
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου στους Μετόχους		(578.684)		
Λήψη δανεισμού	684.452	34.842.062	684.452	32.802.870
(Αποπληρωμή) δανεισμού	(1.769.155)	(32.902.238)	(1.221.237)	(32.185.869)
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτκών μισθώσεων	(791.344)	(181.462)	(617.639)	(16.552)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**(13.870.298)**	**(5.206.028)**	**(12.763.878)**	**(5.663.651)**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**2.464.311**	**(2.410.022)**	**258.910**	**127.750**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	2.507.681	4.917.703	979.437	851.687
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	**4.971.992**	**2.507.681**	**1.238.347**	**979.437**

5.Γενικές πληροφορίες

5.1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Η εταιρία « ΜΗΤΕΡΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΕ» με το διακριτικό τίτλο «ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ» δραστηριοποιείται στο χώρο της υγείας.

Ιδρύθηκε το 1979 από ιατρούς μαιευτήρες γυναικολόγους έχει την έδρα της στο Δήμο Αμαρουσίου, στην οδό Ερυθρού Σταυρού 6. Στις 31 Δεκεμβρίου 2008 απασχολούσε 887 υπαλλήλους συνολικά ενώ ο όμιλος της, που αποτελείται από ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ., ΛΗΤΩ Α.Ε, ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. και ALPHA LAB Α.Ε., 1.153

Η εταιρεία λειτούργησε αρχικά αποκλειστικά ως Μαιευτική Κλινική ενώ στη συνέχεια μετατράπηκε σε Γενική και ίδρυσε την Παιδιατρική κλινική. Διαθέτει 375 κλίνες σε 6 ορόφους στο ιδιόκτητο κτίριο στη διεύθυνση που προαναφέρουμε.

Από τον Απρίλιο 2008 ξεκίνησε να λειτουργεί η Παιδοκαρδιοχειρουργική Κλινική εντός του χώρου της Παιδιατρικής Κλινικής.

Εκτός από το Προσωπικό που αναφέρεται παραπάνω στην εταιρεία απασχολούνται και συνεργάτες ιατροί κυρίως Μαιευτήρες Γυναικολόγοι αλλά και λοιπών ειδικοτήτων.

Οι μετοχές της εταιρίας δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Στις 31 Οκτωβρίου 2007 η εταιρεία κατέστη θυγατρική της εταιρείας «ΥΓΕΙΑ ΑΕ» της οποίας οι μετοχές έχουν εισαχθεί και διαπραγματεύονται στο Χ.Α.Α.

5.2 Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας της 31ης Δεκεμβρίου 2008 που καλύπτουν τη χρήση από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2008, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2008.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές αρχές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη Σημείωση 3, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

5.3 Βάση Επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται για την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία των παρακάτω στοιχείων:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβάνονται και τα παράγωγα),
- χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, και
- επενδύσεων σε ακίνητα.

5.4 Νόμισμα Παρουσίασης

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου, δηλαδή το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία και οι θυγατρικές της.
Πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω στρογγυλοποιήσεων, τα πραγματικά αθροίσματα των ποσών που παρουσιάζονται στις συνοπτικές ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ενδέχεται να μην είναι ακριβώς ίσα με τα αθροίσματα που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, παρομοίως για τα ποσοστά.

5.5 Χρήση Εκτιμήσεων

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν το μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 6.1.

5.6 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

5.6.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποίηση Υφιστάμενων Προτύπων

Στην τρέχουσα χρήση ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προέβησαν σε αλλαγή λογιστικών πολιτικών ενώ από την 1η Ιανουαρίου 2008, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν όλα τα νέα και αναθεωρημένα Πρότυπα καθώς και τις νέες διερμηνείες, που σχετίζονται με τις εργασίες του και έχουν υποχρεωτική εφαρμογή.

- **ΕΔΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 2: «Συναλλαγές με Ίδιες Μετοχές και μεταξύ Εταιρειών Ιδίου Ομίλου»**

Η ΕΔΔΠΧΑ 11 παρέχει καθοδήγηση για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 2 σε τρεις περιπτώσεις: (α) Αμοιβές βασιζόμενες σε μετοχές που διακανονίζονται με την επιχείρηση να αγοράζει ίδιες μετοχές, (β) Μητρική εταιρία που παρέχει αμοιβές βασιζόμενες σε μετοχές στους υπαλλήλους θυγατρικής της και (γ) Θυγατρική που παρέχει στο προσωπικό της αμοιβές βασιζόμενες σε μετοχές της μητρικής της. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή στον Όμιλο όσον αφορά στον τρόπο χειρισμού στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών των προγραμμάτων στα οποία οι εργαζόμενοί τους λαμβάνουν δικαιώματα επί των μετοχών της Εταιρείας. Η Διερμηνεία 2 δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

- **ΕΔΔΠΧΑ 12: «Συμφωνίες για Παραχώρηση Δικαιώματος Παροχής Υπηρεσιών» (ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2008)**

Η Διερμηνεία πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο οι παραχωρησιούχοι θα πρέπει να εφαρμόζουν τα υφιστάμενα ΔΠΧΑ για να αναγνωρίσουν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν και τα δικαιώματα που τους παραχωρούνται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης. Σημειώνεται ότι η ΕΔΔΠΧΑ 12 δεν καλύπτει όλα τα είδη των επιχειρήσεων παραχώρησης αλλά εφαρμόζεται μόνο για συμφωνίες μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα στις οποίες ο διαχειριστής χρησιμοποιεί την υποδομή. Με βάση τη Διερμηνεία, οι παραχωρησιούχοι δεν θα πρέπει να αναγνωρίσουν τη σχετική υποδομή ως ενσώματα πάγια, αλλά να αναγνωρίσουν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και / ή ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τη Διερμηνεία αυτή. Η Διερμηνεία 12 δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο.

- **ΕΔΔΠΧΑ 14: «ΔΛΠ 19 – Το Όριο Περιουσιακών Στοιχείων Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και η Αλληλεπίδρασή τους» (ισχύει από 1η Ιανουαρίου 2008)**

Η ΕΔΔΠΧΑ. 14 παρέχει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εκτίμησης του ορίου στο ποσό του πλεονάσματος που μπορεί να αναγνωριστεί ως στοιχείο του ενεργητικού σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους». Επίσης, επεξηγεί πώς αυτό το όριο μπορεί να επηρεαστεί όταν υπάρχει νομική ή συμβατική απαίτηση ελάχιστης χρηματοδότησης και τυποποιεί την υφιστάμενη πρακτική. Η Διερμηνεία αυτή δεν επηρέασε την οικονομική θέση ή απόδοση του Ομίλου δεδομένου ότι το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών καταλήγει σε καθαρή υποχρέωση / δεν έχει χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση και ΔΠΧΑ 7, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις - Οκτώβριος 2008: Αναταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Μέσων (ισχύει από 01/07/2008).**

Προς αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης το IASB εξέδωσε την εν λόγω τροποποίηση, η οποία δίνει την δυνατότητα σε εταιρίες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ να αναταξινομήσουν τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (εκτός αυτών που έχουν ταξινομηθεί από την Εταιρεία στην κατηγορία της εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση) εκτός της κατηγορίας της εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων σε συγκεκριμένες περιστάσεις. Επίσης, η τροποποίηση αυτή επιτρέπει σε μία εταιρεία τη μεταφορά χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις, στην περίπτωση που το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θα πληρούσε τον ορισμό της κατηγορίας δάνεια και απαιτήσεις (εάν δεν είχε χαρακτηριστεί ως διαθέσιμο προς πώληση), εφόσον η εταιρεία έχει την πρόθεση και την ικανότητα να διατηρήσει αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο εγγύς μέλλον. Η τροποποίηση δεν επιτρέπει την αναταξινόμηση στην κατηγορία της εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων. Η τροποποίηση αναφέρεται σε γνωστοποιήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχουν υποστεί αναταξινόμηση. Η τροποποίηση αυτή δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

5.6.2 Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες στα υπάρχοντα Πρότυπα τα οποία δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα παρακάτω νέα Πρότυπα, Τροποποιήσεις / Αναθεωρήσεις στα Πρότυπα ή Διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην λογιστική περίοδο που ξεκινά την 1 Ιανουαρίου 2008 και δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία:

- **ΕΔΔΠΧΑ 13: «Προγράμματα Επιβράβευσης Πελατών» (ισχύει για διαχειριστικές χρήσεις που αρχίζουν από την 1η Ιουλίου 2008)**

Η ΕΔΔΠΧΠ 13 εφαρμόζεται στα προγράμματα επιβράβευσης πελατών. Συγκεκριμένα απαιτεί όπως τα ανταλλάγματα (πιστώσεις) επιβράβευσης (loyalty award credits) να απεικονίζονται λογιστικά ως ένα ξεχωριστό μέρος της συναλλαγής πώλησης με την οποία παραχωρούνται, και συνεπώς μέρος της τιμής πώλησης επιμερίζεται σε αυτά και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία εξασκούνται τα ανταλλάγματα αυτά. Ό Όμιλος δεν αναμένει ότι αυτή η Διερμηνεία θα έχει επίδραση στις Οικονομικές του Καταστάσεις, καθώς δεν εφαρμόζει τέτοια προγράμματα.

- **ΕΔΔΠΧΑ 15: «Συμβόλαια για Κατασκευή Ακίνητης Περιουσίας (Real Estate)» (εφαρμόζεται για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2009).**

Η ΕΔΔΠΧΑ 15 παρέχει οδηγίες αναφορικά με τον καθορισμό του εάν ένα συμβόλαιο για την κατασκευή ακίνητης περιουσίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις» ή του ΔΛΠ 18 «Έσοδα», και αναφορικά με αυτό το Πρότυπο, πότε πρέπει να αναγνωρίζεται έσοδο από την κατασκευή. Η ΕΔΔΠΧΑ 15 δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου καθώς οι συναλλαγές των εσόδων αναγνωρίζονται βάσει του ΔΛΠ 18 και όχι βάσει του ΔΛΠ 11.

- **ΕΔΔΠΧΑ 16, Αντιστάθμιση Καθαρής Επένδυσης σε Επιχειρηματική Δραστηριότητα του Εξωτερικού (εφαρμόζεται για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/10/2008).**

Η Διερμηνεία 16 διευκρινίζει ορισμένα ζητήματα για τη λογιστική αντιμετώπιση αντισταθμίσεων συναλλαγματικού κινδύνου καθαρής επένδυσης σε επιχειρηματική δραστηριότητα του εξωτερικού και συγκεκριμένα διευκρινίζει ότι:

- Το νόμισμα παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων δεν δημιουργεί έκθεση σε κίνδυνο για την οποία η Εταιρεία μπορεί να εφαρμόσει λογιστική αντιστάθμισης. Συνεπώς, η μητρική εταιρεία μπορεί να προσδιορίσει σαν κίνδυνο προς αντιστάθμιση μόνο τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας της και του νομίσματος της εκμετάλλευσης στο εξωτερικό.
- Οποιαδήποτε Εταιρεία του Ομίλου μπορεί να κατέχει μέσα αντιστάθμισης.
- Παρότι το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση» εφαρμόζεται για τον καθορισμό του ποσού που πρέπει να μεταφερθεί στα Αποτελέσματα Χρήσης από το αποθεματικό για συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με το μέσο αντιστάθμισης, το ΔΛΠ 21 «Οι Επιδράσεις Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος» εφαρμόζεται αναφορικά με το στοιχείο που αντισταθμίζεται.
- Η διερμηνεία έχει μελλοντική εφαρμογή. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία τις εκτίμησης της επίπτωσης της εφαρμογής αυτής της διερμηνείας στις Οικονομικές του Καταστάσεις.

- **ΕΔΔΠΧΑ 17.: «Διανομές μη ταμειακών στοιχείων του ενεργητικού στους Ιδιοκτήτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/07/2009)**

Όταν μία επιχείρηση προβαίνει στην ανακοίνωση διανομής και έχει την υποχρέωση να διανείμει στοιχεία του ενεργητικού που αφορούν στους ιδιοκτήτες της, θα πρέπει να αναγνωρίζει μία υποχρέωση για αυτά τα πληρωτέα μερίσματα. Η ΕΔΔΠΧΑ 17 διευκρινίζει τα παρακάτω θέματα:

- το μέρισμα πληρωτέο πρέπει να αναγνωρίζεται όταν το μέρισμα έχει εγκριθεί και δεν βρίσκεται πλέον στη διάθεση της Εταιρείας,
- η Εταιρεία πρέπει να επιμετρά το μέρισμα πληρωτέο στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που πρόκειται να διανεμηθούν,
- η Εταιρεία πρέπει να αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ του μερίσματος που πληρώθηκε και της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που διανέμονται στα αποτελέσματα, και
- η Εταιρεία πρέπει να παρέχει πρόσθετες γνωστοποιήσεις, εφόσον τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προκειμένου για διανομή στους ιδιοκτήτες πληρούν τον ορισμό της διακοπείσας δραστηριότητας. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης της διερμηνείας.

- **ΕΔΔΠΧΑ 18: «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/07/2009)**

Η διερμηνεία αυτή αναφέρεται ειδικότερα στον τομέα κοινής ωφέλειας διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό συμφωνιών όπου η Εταιρεία αποκτά ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού (ή χρηματικά διαθέσιμα προκειμένου να προχωρήσει στην κατασκευή σχετικών στοιχείων του ενεργητικού) από έναν πελάτη και αυτό το πάγιο χρησιμοποιείται ως αντάλλαγμα για την σύνδεση του πελάτη στο δίκτυο ή για την παροχή μελλοντική πρόσβασής του, έτσι ώστε να τροφοδοτήσει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες του. Η Διερμηνεία έχει μελλοντική εφαρμογή, ωστόσο επιτρέπεται περιορισμένη αναδρομική εφαρμογή. Με βάση

την υπάρχουσα δομή του Ομίλου και τις λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζει, ο Όμιλος δεν αναμένει σημαντικές επιδράσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 2, Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών - Αναθεώρηση 2008: Προϋποθέσεις Κατοχύρωσης και Ακυρώσεις (εφαρμόζεται για ετήσιες που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2009).**

Η τροποποίηση του Προτύπου διευκρινίζει ότι ως προϋποθέσεις κατοχύρωσης θεωρούνται μόνο οι προϋποθέσεις υπηρεσίας και οι προϋποθέσεις αποδοτικότητας, ενώ οποιοδήποτε άλλο στοιχείο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας των σχετικών παροχών κατά την ημερομηνία της παραχώρησης. Ο Όμιλος βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης της επίπτωσης από την εφαρμογή της ανωτέρω αναθεώρησης, ωστόσο δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις Οικονομικές του Καταστάσεις.

- **Αναθεωρημένο ΔΠΧΑ 3: «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» - Τροποποιημένο ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/07/2009)**

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ('ΣΔΛΠ') δημοσιοποίησε στις 10 Ιανουαρίου 2008 το Αναθεωρημένο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» και το Τροποποιημένο ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις». Το αναθεωρημένο ΔΠΧΑ 3 εισάγει μια σειρά αλλαγών στον λογιστικό χειρισμό συνενώσεων επιχειρήσεων οι οποίες θα επηρεάσουν το ποσό της αναγνωρισθείσας υπεραξίας, τα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται η συνένωση επιχειρήσεων και τα μελλοντικά αποτελέσματα. Αυτές οι αλλαγές περιλαμβάνουν την εξοδοποίηση των δαπανών που σχετίζονται με την απόκτηση και την αναγνώριση μελλοντικών μεταβολών στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος στα αποτελέσματα (αντί για προσαρμογή της υπεραξίας). Το τροποποιημένο ΔΛΠ 27 απαιτεί όπως συναλλαγές που οδηγούν σε αλλαγές ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρική αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Συνεπώς δεν επηρεάζουν την υπεραξία ούτε δημιουργούν αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημιά). Επιπλέον το τροποποιημένο Πρότυπο αλλάζει τον τρόπο που λογίζονται οι ζημιές θυγατρικών καθώς και η απώλεια ελέγχου θυγατρικής. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ακόμη υιοθετήσει την αναθεώρηση του ΔΠΧΑ 3 και την τροποποίηση του ΔΛΠ 27. Όλες οι αλλαγές των ανωτέρω Προτύπων θα εφαρμοστούν από την ημερομηνία εφαρμογής τους και θα επηρεάσουν μελλοντικές αποκτήσεις και συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας από την ημερομηνία αυτή και μετά.

- **ΔΠΧΑ 8, Λειτουργικοί Τομείς (εφαρμόζεται για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2009).**

Το ΔΠΧΑ 8 αντικαθιστά το ΔΛΠ 14 «Πληροφόρηση κατά τομέα». Το νέο ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση μιας διοικητικής προσέγγισης (management approach) για την παρουσίαση πληροφόρησης αναφορικά με την αποδοτικότητα των επιμέρους λειτουργικών τμημάτων του Ομίλου. Οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται είναι οι πληροφορίες που χρησιμοποιεί η διοίκηση για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας κάθε τμήματος, καθώς και του τρόπου κατανομής των οικονομικών πόρων στα επιμέρους τμήματα. Αυτή η πληροφόρηση είναι πιθανό να διαφοροποιείται από τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τέλος πρέπει να παρέχονται επεξηγήσεις για τη βάση προετοιμασίας της πληροφόρησης των τομέων, καθώς και συμφωνίες με τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του εν λόγω προτύπου στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Αναθεωρημένο ΔΛΠ 1: «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2009)**

Το ΔΛΠ 1 έχει αναθεωρηθεί προκειμένου να αναβαθμίσει τη χρησιμότητα των πληροφοριών που παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις. Από τις πιο σημαντικές τροποποιήσεις είναι: η απαίτηση όπως η κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνει μόνο συναλλαγές με μετόχους, η εισαγωγή μιας καινούργιας Κατάστασης Συνολικών Εσόδων ("comprehensive income") που συνδυάζει όλα τα στοιχεία εσόδων και εξόδων που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με «λοιπά συνολικά έσοδα» ("other comprehensive income") και της απαίτησης όπως αναδιατυπώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις ή αναδρομικές εφαρμογές νέων λογιστικών πολιτικών παρουσιάζονται από την αρχή της νωρίτερης συγκριτικής περιόδου, δηλαδή σε μία τρίτη στήλη στον Ισολογισμό. Ο Όμιλος θα κάνει τις απαραίτητες αλλαγές στην παρουσίαση των Οικονομικών του Καταστάσεων για το 2009, στην περίπτωση που οι παραπάνω αλλαγές καταστούν εφαρμόσιμες.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση» και ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» – Τροποποίηση 2008: Εξαγοράσιμα χρηματοοικονομικά μέσα και υποχρεώσεις κατά την εκκαθάριση (ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2009).**

Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 32 απαιτεί όπως ορισμένα χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο («puttable») και υποχρεώσεις που ανακύπτουν κατά την ρευστοποίηση μιας οντότητας αναγνωριστούν ως ίδια κεφάλαια εάν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 απαιτεί γνωστοποίηση πληροφοριών αναφορικά με τα «puttable» μέσα που ταξινομούνται στα ίδια κεφάλαια. Ο Όμιλος αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις δεν θα επηρεάσουν τις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Αναθεωρημένο ΔΛΠ 23: «Κόστος Δανεισμού» (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2009)**

Στην αναθεωρημένη έκδοση του ΔΛΠ 23, καταργείται η επιλογή (που υπάρχει στο υφιστάμενο Πρότυπο) για αναγνώριση του κόστους δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθεί άμεσα σε ένα επιλέξιμο στοιχείο του ενεργητικού που πληρεί τις προϋποθέσεις στα έξοδα περιόδου. Όλα τα κόστη δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθούν άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληρεί τις προϋποθέσεις πρέπει να κεφαλαιοποιούνται. Ένα στοιχείο του ενεργητικού που πληρεί τις προϋποθέσεις, είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του. Η εφαρμογή του αναθεωρημένου Προτύπου δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου, δεδομένου ότι ο Όμιλος εφαρμόζει τον εναλλακτικό χειρισμό αναγνώρισης του κόστους δανεισμού, ο οποίος προβλεπόταν από την προηγούμενη έκδοση του ΔΛΠ 23. Η αναθεώρηση του Προτύπου δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποίηση στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση: Κατάλληλα μέσα αντιστάθμισης, Ιούλιος 2008 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/07/2009).**

Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 39, επιτρέπει σε μία επιχείρηση να προσδιορίσει ως αντισταθμιζόμενο στοιχείο ένα τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας ή της διακύμανσης της ταμειακής ροής ενός χρηματοοικονομικού μέσου. Μία επιχείρηση μπορεί να προσδιορίσει τις μεταβολές στην εύλογη αξία ή στις ταμειακές ροές που συνδέονται με ένα μονομερή κίνδυνο, ως το αντισταθμιζόμενο στοιχείο, σε μία αποτελεσματική σχέση αντιστάθμισης, Ο Όμιλος δεν αναμένει η τροποποίηση αυτή να επηρεάσει τις Οικονομικές του Καταστάσεις.

5.6.3 Ετήσιες Βελτιώσεις Προτύπων

Τον Μάιο του 2008 το ΣΔΛΠ εξέδωσε μια σειρά τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ με σκοπό την εξάλειψη ασυνεπειών καθώς και την παροχή διευκρινίσεων. Οι τροποποιήσεις αυτές εφαρμόζονται για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2009 και δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρότυπο	Τροποποίηση
ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες»	Σχέδιο πώλησης μειοψηφικού ποσοστού σε μία θυγατρική
ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων»	Ταξινόμηση παραγώγων ως κυκλοφορούντα /μη κυκλοφορούντα στοιχεία
ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια»	Ανακτήσιμο ποσό
	Πώληση στοιχείων του ενεργητικού που κατέχονται προς εκμίσθωση σε τρίτους
ΔΛΠ 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους»	Μειώσεις παροχών και αρνητικά κόστη προϋπηρεσίας
	Διαχειριστικά κόστη προγράμματος
	Αντικατάσταση ορισμού «διακανονισμός»
	Παροχή καθοδήγησης αναφορικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις
ΔΛΠ 20 «Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση Κρατικής Υποστήριξης»	Κυβερνητικά δάνεια με μηδενικό ή πολύ χαμηλό επιτόκιο σε σχέση με την αγορά
ΔΛΠ 23 «Κόστη Δανεισμού»	Συστατικά στοιχεία κόστους δανεισμού
ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»	Αποτίμηση θυγατρικής κατεχόμενης προς πώληση, στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις
ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς»	Απαιτούμενη γνωστοποίηση όταν οι επενδύσεις σε συγγενείς λογιστικοποιούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
	Απομείωση επενδύσεων σε συγγενείς
ΔΛΠ 31 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες»	Απαιτούμενη γνωστοποίηση όταν οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
ΔΛΠ 29 «Παρουσίαση Οικονομικών Αναφορών σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες»	Περιγραφή της βάσης αποτίμησης στις Οικονομικές Καταστάσεις.
ΔΛΠ 36 «Απομείωση Στοιχείων του Ενεργητικού»	Γνωστοποίηση των εκτιμήσεων που διενεργήθηκαν προκειμένου να προσδιοριστεί η «αξία λόγω χρήσης».
ΔΛΠ 38 «Άυλα Στοιχεία του Ενεργητικού»	Έξοδα δραστηριοτήτων διαφήμισης και προώθησης.
	Εφαρμογή σταθερής μεθόδου ή μεθόδου απόσβεσης της μονάδας παραγωγής.
ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση»	Αναταξινόμηση παραγώγων προς ή από την ταξινόμησή τους στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
	Προσδιορισμός και τεκμηρίωση αντισταθμίσεων σε

	επίπεδο τομέα.
	Χρήση αναθεωρημένου πραγματικού επιτοκίου (σε σχέση με το αρχικό πραγματικό) κατά τον επαναπροσδιορισμό ενός χρεωστικού τίτλου μετά την παύση της λογιστικής αντιστάθμισης της εύλογης αξίας.
ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε Ακίνητα»	Αναθεώρηση πεδίου εφαρμογής αναφορικά με τα ακίνητα που βρίσκονται υπό κατασκευή ή αξιοποιούνται για μελλοντική χρήση ως επενδυτικά ακίνητα.
ΔΛΠ 41 «Γεωργία»	Χρήση προεξοφλητικού επιτοκίου για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας.
	Πρόσθετος βιολογικός μετασχηματισμός.

Ο Όμιλος βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης της επίπτωσης από την εφαρμογή των ανωτέρω τροποποιήσεων.

6. Βασικές λογιστικές αρχές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2007 και έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

Σε περιπτώσεις που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης.

6.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης

(α) Παραδοχές της διοίκησης

Οι βασικές κρίσεις που πραγματοποιεί η Διοίκηση του Ομίλου και που έχουν την σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετίζονται κυρίως με:

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Μέσων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος απαιτούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, κατά την απόκτησή τους, σε διαφορετικές κατηγορίες:

- Επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη. Για την ταξινόμηση ενός στοιχείου στην κατηγορία αυτή, η Διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 39 και συγκεκριμένα το κατά πόσο ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τις κρατήσει έως τη λήξη τους.
- Χρηματοοικονομικά μέσα κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι επενδύσεις και τα παράγωγα που δημιουργούνται κυρίως με σκοπό την επίτευξη βραχυπρόθεσμου κέρδους.
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η ταξινόμηση μιας επένδυσης στην κατηγορία αυτή, εξαρτάται από τον τρόπο που αποτιμά η Διοίκηση την αποδοτικότητα και τον κίνδυνο της επένδυσης. Έτσι, στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και επενδύσεις που δεν ανήκουν στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο αλλά στο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών συμμετοχών και παρακολουθούνται εσωτερικά, σύμφωνα με τη στρατηγική του Ομίλου, στην εύλογη αξία τους.

(β) Εκτιμήσεις και Υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας το σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές

ροές, ωστόσο τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας. Λεπτομέρειες των αγοραζόμενων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων αναλύονται στη σημείωση 7.5.1.

Έλεγχοι Απομείωσης Υπεραξίας και Άυλων Στοιχείων του Ενεργητικού με Απεριόριστη Ωφέλιμη Ζωή

Ο Όμιλος διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής που έχουν προκύψει από θυγατρικές και συγγενείς, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή και όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκείμενου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πώλησης της επιχειρηματικής μονάδας. Συνήθως χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι παρούσας αξίας ταμειακών ροών, η αποτίμηση βάσει δεικτών ομοειδών συναλλαγών ή επιχειρήσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και η χρηματιστηριακή τιμή. Για την εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων, η Διοίκηση απαιτείται να χρησιμοποιήσει στοιχεία όπως εκτιμώμενη μελλοντική κερδοφορία της θυγατρικής, επιχειρηματικά σχέδια καθώς και στοιχεία της αγοράς, όπως επιτόκια κ.λπ.

- **Απομείωση Ενσώματων Παγίων**

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή την μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

- **Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων**

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31/12/2008 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 6.3.2).

- **Εκτίμηση Εύλογης Αξίας Χρηματοοικονομικών Μέσων**

Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού για τα οποία δεν υπάρχουν δημοσιευμένες τιμές αγοράς, απαιτεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων τεχνικών εκτίμησης. Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας τους απαιτεί διαφόρων ειδών εκτιμήσεις. Οι σημαντικότερες αφορούν στην εκτίμηση των διαφόρων κινδύνων στους οποίους υπόκεινται το μέσο, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας κτλ., και εκτίμηση των μελλοντικών προοπτικών κερδοφορίας επιχειρήσεων σε περίπτωση αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων.

- **Απομείωση Χρηματοοικονομικών Μέσων**

Ο Όμιλος ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 39 για τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεών του. Κατά την προσδιορισμό του πότε μια επένδυση έχει υποστεί απομείωση της αξία της ο Όμιλος εκτιμά, μαζί με άλλους παράγοντες, τη διάρκεια ή την έκταση που η εύλογη αξία μιας επένδυσης είναι χαμηλότερη του κόστους, γεγονός το οποίο μπορεί να αποτελέσει μία αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές επιχειρηματικές πολιτικές, το μέλλον της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως η επίδοση της βιομηχανίας και του επιχειρηματικού κλάδου, οι αλλαγές στην τεχνολογία και στις λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

- **Πρόβλεψη για Φόρο Εισοδήματος**

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος όπως παρουσιάζεται στον Ισολογισμό απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος, προχώρησε κατά την εξεταζόμενη χρήση στην απεικόνιση της επίδρασης από τη μείωση των φορολογικών συντελεστών στην αναβαλλόμενη φορολογία. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Ν 3697/25.09.2008 ο φορολογικός συντελεστής βάσει του οποίου υπολογίζεται ο φόρος επί των κερδών των εταιρειών μειώνεται σταδιακά κατά μία ποσοστιαία μονάδα κάθε έτος από το 2010 έως και το 2014, όπου θα ανέρχεται σε 20%. Ανάλυση της επίδρασης της μεταβολής των συντελεστών καθώς και η πρόβλεψη (έξοδο χρήσεως) για ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο ανέλεγκτων χρήσεων περιλαμβάνονται στην σημείωση 7.23.

- **Αβέβαιη έκβαση εκκρεμών επίδικων υποθέσεων**

Ο Όμιλος εξετάζει τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και προχωρεί σε διενέργεια προβλέψεων για επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου, βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία, τα οποία προκύπτουν βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 7.27).

- **Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις επί Φορολογικών Ζημιών**

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 7.12).

- **Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις**

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σε σχέση με συγκεκριμένους πελάτες όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση της πιστωτικής της πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

- **Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού**

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και

η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 7.13).

- **Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις**

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου την 31/12/2008. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον (περαιτέρω πληροφορίες σημείωση 7.28).

6.2 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 14 «Οικονομικές Πληροφορίες κατά Τομέα» ένας επιχειρηματικός ή γεωγραφικός τομέας θα προσδιορίζεται ως παρουσιαζόμενος τομέας, αν η πλειονότητα των εσόδων του προέρχεται από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες και:
(α) τα έσοδά του από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες και από συναλλαγές με άλλους τομείς είναι 10% ή περισσότερο του συνόλου των εσόδων, εξωτερικών και εσωτερικών, όλων των τομέων ή
(β) το αποτέλεσμα του τομέα, κέρδος ή ζημία, είναι 10% ή περισσότερο από το αντίστοιχο συνολικό αποτέλεσμα όλων μαζί των κερδοφόρων τομέων ή όλων μαζί των ζημιογόνων τομέων, οποιοδήποτε είναι το μεγαλύτερο σε απόλυτο ποσό ή
(γ) τα περιουσιακά στοιχεία του είναι 10% ή περισσότερο από το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων όλων των τομέων.

Στην περίπτωση του Ομίλου τόσο η μητρική όσο και οι θυγατρικές δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών υγείας με τη λειτουργία δύο μαιευτηρίων στην περιοχή του Αμαρουσίου και του Νέου Ψυχικού. Επομένως δεν υπάρχουν τομείς (επιχειρηματικοί ή γεωγραφικοί) που να υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους.

6.3 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να ασκηθούν από τη μητρική εταιρία κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η χρησιμοποιούμενη λογιστική μέθοδος για την ενοποίηση είναι η μέθοδος εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με τη συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση αποτιμώνται κατά την εξαγορά

στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στ' αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές – Διεταιρικά υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημίες, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές μέθοδοι των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον όμιλο.

Στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού η Εταιρία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

- **Συναλλαγές με την μειοψηφία:**

Για την λογιστική αντιμετώπιση συναλλαγών με την μειοψηφία, ο Όμιλος εφαρμόζει την λογιστική αρχή κατά την οποία αντιμετωπίζει τις συναλλαγές αυτές ως συναλλαγές με τρίτα μέρη εκτός Ομίλου. Οι πωλήσεις προς την μειοψηφία δημιουργούν κέρδη και ζημιές για τον Όμιλο τα οποία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι αγορές από την μειοψηφία δημιουργούν υπεραξία, η οποία είναι η διαφορά ανάμεσα στο αντίτιμο που πληρώθηκε και στο ποσοστό της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης της θυγατρικής εταιρείας που αποκτήθηκε.

6.3.1 Δομή του Ομίλου

Οι εταιρείες του Ομίλου οι οποίες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, είναι οι εξής:

Α/Α	Επωνυμία	Έδρα	Δραστηριότητα	Ποσοστό συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης	Σχέση συμμετοχής
	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΑΘΗΝΑ	Υπηρεσίες υγείας	ΜΗΤΡΙΚΗ		ΜΗΤΡΙΚΗ
1	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ΑΘΗΝΑ	Συμμετοχή στην εταιρεία ΛΗΤΩ Α.Ε.	73,83%	Ολική	Άμεση
2	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΑΘΗΝΑ	Υπηρεσίες υγείας	32,90%	Ολική	Άμεση
				37,22%	Ολική	Έμμεση
3	ΑΛΦΑ - LAB	ΑΘΗΝΑ	Υπηρεσίες υγείας	70,13%	Ολική	Έμμεση

6.3.2 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και την τυχόν απομείωσή τους πλέον τους κεφαλαιοποιηθέντες τόκους που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών περιόδων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες που διενεργούνται σε σχέση με τα ενσώματα πάγια, κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που αναμένεται ότι θα εισρεύσουν στον όμιλο από την εκμετάλλευση των παγίων αυτών και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στ' αποτελέσματα ως έξοδο, κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων επιβαρύνουν το λογαριασμό αποτελεσμάτων, με βάση τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής η οποία, κατά κατηγορία παγίων, έχει ως εξής:

Κτίρια	50 έτη
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	6-12 έτη
Μεταφορικά Μέσα	9 έτη
Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	4-6 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε ετήσια βάση κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στ' αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στ' αποτελέσματα.

6.3.3 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό: Τα λογισμικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη του λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε καθεστώς λειτουργίας. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Τα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 4 έως 5 έτη.

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη συγκεκριμένων λογισμικών καταχωρούνται ως άϋλα περιουσιακά στοιχεία όταν ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις: α) δημιουργείται ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, β) πιθανολογείται ότι το δημιουργούμενο περιουσιακό στοιχείο θα αποφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη και γ) το κόστος ανάπτυξης μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα. Τέτοιες δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού και αναλογία γενικών εξόδων. Το ιδιοπαραγόμενο λογισμικό αποσβένεται στην ωφέλιμη ζωή του η οποία κυμαίνεται από 4 έως 5 έτη.

Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Σήματα/Εμπορικές επωνυμίες: Αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης. Επιπλέον αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Οι εμπορικές επωνυμίες που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους αγοράς έχουν αόριστη ωφέλιμη ζωή και εξετάζονται για τυχόν μείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Άδειες: Αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα περιουσιακά στοιχεία και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Οι άδειες που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους αγοράς έχουν αόριστη ωφέλιμη ζωή και εξετάζονται για τυχόν μείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Υπεραξία (Goodwill): Προκύπτει από την εξαγορά θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων. Ως υπεραξία αναγνωρίζεται η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας των στοιχείων του

ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγοραζόμενης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση εξαγοράς θυγατρικής επιχείρησης, η υπεραξία παρουσιάζεται ως ένα διακεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού, ενώ στην περίπτωση εξαγοράς συγγενούς επιχείρησης η υπεραξία ενσωματώνεται στην αξία που παρουσιάζεται η επένδυση του Ομίλου στη συγγενή.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τη συνένωση αυτή. Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται ετησίως ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι μπορεί να έχει προκληθεί πιθανή μείωση της αξίας της.

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία (εκτός της υπεραξίας): Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 5 χρόνια.

6.3.4 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη διάρκεια ζωής και δεν αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών είναι η μικρότερη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που μπορεί να παράγει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία και ομάδες στοιχείων του Ομίλου. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής εύλογης αξίας (μετά από έξοδα πώλησης) και της αξίας λόγω χρήσης. Η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Η λογιστική αξία του στοιχείου μειώνεται στο ποσό της ανακτήσιμης αξίας. Σε περίπτωση μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, η ζημιά απομείωσης αφαιρείται πρώτα από το ποσό της υπεραξίας που έχει αναγνωριστεί για αυτή τη μονάδα και κατόπιν στα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού σε αναλογική βάση.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης. Η ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωριστεί για την υπεραξία δεν επιτρέπεται να αναστραφεί σε μεταγενέστερη περίοδο. Αναφορικά με τα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού, σε κάθε ημερομηνία του ισολογισμού διενεργείται επισκόπηση της ζημιάς απομείωσης προκειμένου να εξεταστεί αν υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει μειωθεί. Μια ζημιά απομείωσης αναστρέφεται εάν υπάρξει μια αλλαγή στην εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού. Μετά την αναστροφή της ζημιάς απομείωσης η λογιστική αξία του στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την λογιστική αξία (μετά από αποσβέσεις) με την οποία θα παρουσιάζονταν εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης.

6.3.5 Χρηματοοικονομικά μέσα

Οι επενδύσεις του Ομίλου ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά τον χρόνο απόκτησης της επένδυσης και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό.

(β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει τρεις υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορία, αυτά που προσδιορίστηκαν σε αυτή την κατηγορία κατά την έναρξη και παράγωγα. Περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό αν κατέχονται για εμπορία ή αν αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Ο Όμιλος δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

(γ) Επενδύσεις διακρατούμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει ως την λήξη τους. Ο Όμιλος δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

(δ) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν ταξινομούνται σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Ισολογισμού.

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή που είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αποαναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον του κόστους συναλλαγής.
Τα διαθέσιμα προς πώληση και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων μετέπειτα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων την περίοδο που προκύπτουν.

Μη πραγματοποιθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων που ταξινομήθηκαν σαν διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποθεματικά επανεκτίμησης επενδύσεων. Σε περίπτωση πώλησης ή απομείωσης των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μεταφέρονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργείς αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές προσφοράς (bid price). Εάν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού δεν είναι ενεργή και για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, ο Όμιλος προσδιορίζει τις εύλογες αξίες με τη χρήση μεθόδων αποτίμησης. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν την χρήση πρόσφατων συναλλαγών, αναφορά σε συγκρίσιμα στοιχεία και μεθόδους προεξόφλησης ταμειακών ροών αναπροσαρμοσμένες ώστε να αντικατοπτρίζουν τις συγκεκριμένες συνθήκες του εκδότη.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει υποστεί απομείωση στη λογιστική του αξία. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της μετοχής χαμηλότερα από το κόστος κτήσης συνιστά ένδειξη απομείωσης της αξίας. Αν στοιχειοθετείται απομείωση της αξίας, η συσσωρευμένη ζημιά που υπολογίζεται σαν η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας μείον οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης η οποία είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, μεταφέρεται από το αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων δεν αναστρέφονται μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος χάνει τον έλεγχο επί των συμβατικών δικαιωμάτων που περιέχονται στο στοιχείο αυτό. Αυτό συμβαίνει όταν τα δικαιώματα λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται όταν η συμβατική δέσμευση του Ομίλου για καταβολή μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων λήγει, ακυρώνεται ή εξαλείφεται.

Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο τρίτο (δανειστή) με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους ή όταν οι υφιστάμενοι όροι μιας υποχρεώσεις διαφοροποιούνται ουσιαστικά τότε απόαναγνωρίζεται η υφιστάμενη υποχρέωση, αναγνωρίζεται η διαφοροποιημένη και η διαφορά μεταξύ των δύο, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται στον Ισολογισμό, μόνο όταν ο Όμιλος έχει το νομικό δικαίωμα και προτίθεται να προβεί στον ταυτόχρονο διακανονισμό της απαίτησης και υποχρέωσης στο καθαρό ποσό.

Έξοδα και έσοδα συμψηφίζονται μόνο αν κάτι τέτοιο επιτρέπεται από τα πρότυπα ή όταν αφορούν κέρδη ή ζημιές που προέκυψαν από μία ομάδα παρόμοιων συναλλαγών, όπως συναλλαγές εμπορικού χαρτοφυλακίου.

6.3.6 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσεως προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρούμενων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

6.3.7 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημίες απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις) αναγνωρίζονται αφού ληφθεί υπόψη η παλαιότητα του υπολοίπου, η οικονομική δυνατότητα του πελάτη να πληρώσει και η

αποτελεσματικότητα των προσπαθειών είσπραξης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η επάρκεια της πρόβλεψης επισκοπείται συχνά σε συνδυασμό με τα ιστορικά ποσοστά είσπραξης και άλλους οικονομικούς παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την εισπραξιμότητα των απαιτήσεων. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μην διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

6.3.8 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις (3) μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας και χαμηλού ρίσκου.

Για τον σκοπό της σύνταξης των ενοποιημένων Καταστάσεων Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

6.3.9 Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κρατούμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται προς πώληση συμπεριλαμβάνουν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και τα ενσώματα πάγια που ο Όμιλος σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους ως «κρατούμενα προς πώληση».

Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως «κρατούμενα προς πώληση» αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κρατούμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως «κρατούμενα προς πώληση» δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμηση των «κρατουμένων προς πώληση» περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στα «άλλα έσοδα» και «άλλα έξοδα», αντίστοιχα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο Όμιλος δεν έχει ταξινομήσει μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία ως κρατούμενα προς πώληση.

6.3.10 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

(α) Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

Τα άμεσα έξοδα σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων, καθαρά από φόρους.

(β) Μερίσματα μετοχών

Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

6.3.11 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια καταχωρούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών καταστάσεων.

6.3.12 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την εταιρία πρακτόρευσης. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.
Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

Ο Όμιλος δεν έχει πραγματοποιήσει διακανονισμούς πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring).

6.3.13 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

- **Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος**

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών ισολογισμών κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές τους δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, και υπολογίζεται σύμφωνα με τις θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

- **Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος**

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η

υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού, χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

6.3.14 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις μεταβολές που προκύπτουν από τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο ίσο με 4,6%.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα και είναι πάνω ή κάτω από το περιθώριο του 10% της σωρευμένης υποχρέωσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα μέσα στον αναμενόμενο μέσο ασφαλιστικό χρόνο των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή, το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

6.3.15 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος,
- Είναι πιθανόν ότι θ' απαιτηθεί εκροή πόρων για διακανονισμό της υποχρέωσης,
- Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάσει της καλύτερης εκτίμησης της διοίκησης, απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν εξετάζεται στα πλαίσια μια συνένωσης επιχειρήσεων. Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κατά την συνένωση επιχειρήσεων.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

6.3.16 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.
Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει συσχετισμός του εσόδου με τη δαπάνη.
Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά παγίου εξοπλισμού, καταχωρούνται στις υποχρεώσεις και πιστώνονται στις αποσβέσεις σχετικές με το κόστος πωλήσεων, στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων.

6.3.17 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα: Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και της παροχής υπηρεσιών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Παροχή υπηρεσιών

Η Εταιρία παρέχει τις υπηρεσίες της τόσο σε ιδιώτες ασθενείς-πελάτες όσο και σε ασθενείς-πελάτες που καλύπτονται μέσω των συνεργαζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών οργανισμών. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με τους οποίους συνεργάζεται η Εταιρία, αφορούν ασφαλιστικές εταιρίες του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού.

Κατά την παροχή των υπηρεσιών αυτών χρησιμοποιούνται και διάφορα υλικά αγαθά όπως φάρμακα, αναλώσιμα και υγειονομικό υλικό τα οποία χρεώνονται στους πελάτες.

Η αναγνώριση των εσόδων τόσο της παροχής υπηρεσιών όσο και της πώλησης αγαθών γίνεται με την ολοκλήρωση των υπηρεσιών στο καθαρό ποσό που αναμένεται να εισπραχθεί ανά κατηγορία.

(β) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρξει ένδειξη για απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

γ) Έσοδα από δικαιώματα.

Τα έσοδα από δικαιώματα λογίζονται στη βάση του δουλευμένου, σύμφωνα με την ουσία των σχετικών συμβάσεων.

(δ) Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα, αναγνωρίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους δηλ. κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους από τη Γενική Συνέλευση της κάθε εταιρίας.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στο αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

6.3.18 Χρηματοοικονομικά εργαλεία

Τα βασικά εργαλεία του Ομίλου είναι τα μετρητά, οι τραπεζικές καταθέσεις και οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Δεδομένης της βραχυπρόθεσμης κυρίως φύσεως των εργαλείων αυτών, η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι η εύλογη αξία τους ουσιαστικά ταυτίζεται με την αξία στην οποία απεικονίζονται στα λογιστικά βιβλία του Ομίλου. Επιπρόσθετα, η διοίκηση πιστεύει ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα εύλογα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

6.3.19 Μισθώσεις

Η Εταιρία είναι ο μισθωτής:

(α) Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή (ιδιοκτήτη) ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται ως έξοδα με βάση την σταθερή μέθοδο (αναλογικά) κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

(β) Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης, στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελαχίστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Οι τόκοι αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης. Τα πάγια για τα οποία έχουν συναφθεί χρηματοδοτικές μισθώσεις, αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο, όπως αυτή καθορίζεται, από την ωφέλιμη ζωή και το χρόνο της μίσθωσης, στις περιπτώσεις που δεν μεταβιβάζεται η κυριότητα του παγίου.

Η Εταιρία είναι ο εκμισθωτής:

Λειτουργικές μισθώσεις

Στοιχεία του ενεργητικού τα οποία μισθώνονται σε τρίτους με λειτουργικές συμβάσεις περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, στη κατηγορία των ενσωμάτων παγίων και των επενδύσεων σε ακίνητα. Τα πάγια αυτά αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους όπως και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα από την Εταιρία πάγια. Το έσοδο από τα ενοίκια αναγνωρίζεται στα έσοδα την περίοδο την οποία αφορούν σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση ενοικίασης.

6.3.20 Κέρδη Ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) προκύπτουν από την διαίρεση των καθαρών κερδών που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών μετά φόρων) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

6.3.21 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

7. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

7.1 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις (γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός) απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν μειώσεις της αξίας τους.
Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία δαπάνησαν το ποσό των € 4,9 εκ. και € 3,7 εκ. αντίστοιχα, για αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων, που αφορούν κατά κύριο λόγο σε απόκτηση ιατρομηχανολογικού εξοπλισμού και σε βελτιώσεις ή κατασκευές εγκαταστάσεων.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ						
Ποσά σε Ευρώ	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	20.526.333	30.999.460	16.943.427	123.894	10.579.212	2.266.908	81.439.234
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	0	(664.366)	(12.154.661)	(76.930)	(9.283.659)	0	(22.179.616)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	**20.526.333**	**30.335.094**	**4.788.766**	**46.964**	**1.295.554**	**2.266.908**	**59.259.618**
Μικτή Λογιστική αξία	20.526.333	33.321.050	24.193.320	123.894	11.141.144	1.726.816	91.032.555
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	0	(1.374.483)	(13.567.070)	(84.486)	(10.077.869)	0	(25.103.909)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**20.526.333**	**31.946.567**	**10.626.249**	**39.408**	**1.063.275**	**1.726.816**	**65.928.647**
Μικτή Λογιστική αξία	20.526.333	35.544.718	27.208.844	55.754	12.142.263	450.520	95.928.432
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	0	(2.237.507)	(16.034.816)	(55.754)	(10.987.229)	0	(29.315.307)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**20.526.333**	**33.307.211**	**11.174.028**	**0**	**1.155.034**	**450.520**	**66.613.126**

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	20.526.333	30.335.094	4.788.766	46.964	1.295.554	2.266.908	**59.259.618**
Διαγραφή θυγατρικής	0	0	(195.626)	0	0	0	(195.626)
Προσθήκες	0	939.295	7.435.848	0	424.398	1.185.749	9.985.290
Μεταφορές	0	1.382.295	163.508	0	180.040	(1.725.843)	0
Πωλήσεις	0	0	(153.837)	0	(42.506)	0	(196.343)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων	0	0	105.084	0	42.173	0	147.258
Αποσβέσεις περιόδου	0	(710.117)	(1.517.494)	(7.556)	(836.383)	0	(3.071.551)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**20.526.333**	**31.946.567**	**10.626.249**	**39.408**	**1.063.275**	**1.726.815**	**65.928.646**
Προσθήκες	0	180.398	1.683.284,45	13.433	610.882	2.652.310	5.140.307
Μεταφορές	0	2.044.656	1.343.809	0	369.180	(3.928.605)	(170.961)
Πωλήσεις	0	(1.385)	(21.115)	(81.573)	(10.473)	0	(114.546)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων	0	1.385	21.788	36.228	10.045	0	69.446
Αποσβέσεις περιόδου	0	(864.409)	(2.479.987)	(7.495)	(887.875)	0	(4.239.766)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**20.526.333**	**33.307.211**	**11.174.028**	**0**	**1.155.034**	**450.519**	**66.613.125**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
Ποσά σε Ευρώ	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	16.000.000	20.994.365	12.739.487	122.133	7.423.830	671.800	57.951.616
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση	0	(457.925)	(9.291.518)	(75.230)	(6.588.409)	0	(16.413.082)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	**16.000.000**	**20.536.440**	**3.447.970**	**46.903**	**835.421**	**671.800**	**41.538.534**
Μικτή Λογιστική αξία	16.000.000	21.850.693	19.293.028	122.133	7.817.380	1.679.040	66.762.274
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση	0	(942.099)	(10.293.345)	(82.726)	(7.145.923)	0	(18.464.093)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**16.000.000**	**20.908.594**	**8.999.682**	**39.407**	**671.458**	**1.679.040**	**48.298.181**
Μικτή Λογιστική αξία	16.000.000	23.828.727	21.859.551	53.993	8.489.876	95.806	70.327.955
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	0	(1.459.019)	(12.351.274)	(53.993)	(7.684.503)	0	(21.548.789)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**16.000.000**	**22.369.709**	**9.508.278**	**0**	**805.373**	**95.806**	**48.779.166**

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	16.000.000	20.536.440	3.447.970	46.903	835.421	671.800	**41.538.534**
Προσθήκες		856.328	6.622.799	0	393.550	1.007.240	8.879.917
Πωλήσεις		0	(69.259)	0	0	0	(69.259)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων		0	46.173	0	0	0	46.173
Αποσβέσεις περιόδου		(484.174)	(1.048.001)	(7.495)	(557.514)	0	(2.097.183)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**16.000.000**	**20.908.594**	**8.999.682**	**39.407**	**671.458**	**1.679.040**	**48.298.181**
Προσθήκες		180.398	1.241.899	13.433	391.520	1.990.964	3.818.215
Μεταφορές		1.797.636	1.324.625	0	280.975	(3.574.198)	(170.961)
Πωλήσεις		0	0	(81.573)	0	0	(81.573)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων		0	0	36.228	0	0	36.228
Αποσβέσεις περιόδου		(516.920)	(2.057.928)	(7.495)	(538.580)	0	(3.120.924)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**16.000.000**	**22.369.709**	**9.508.278**	**0**	**805.373**	**95.806**	**48.779.166**

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν τα κατωτέρω ποσά, τα οποία ο Όμιλος / Εταιρία κατέχει ως μισθωτής σύμφωνα με χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Πάγια με χρηματοδοτική μίσθωση	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Κόστος κεφαλαιοποίησης χρηματοδοτικών μισθώσεων	4.550.974	4.735.214	3.627.279	3.846.897
Αποσβέσεις Περιόδου	(767.755)	(211.372)	(527.023)	(110.459)
Αναπόσβεστη αξία	**3.783.219**	**4.946.586**	**3.100.256**	**3.957.356**

7.2 Υπεραξία επιχείρησης

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξε μεταβολή στην υπεραξία. Η αναγνωρισμένη από την προηγούμενη χρήση (31/12/2007) υπεραξία, προκύπτει από την απόκτηση ποσοστού επί του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών «ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.» «ΛΗΤΩ Α.Ε.» και «Α-LAB Α.Ε.». Ο Όμιλος επανεξετάζει σε ετήσια βάση την υπεραξία για τυχόν απομείωση της.

7.3 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στις 31/12/2008 αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ
	ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
Μικτή Λογιστική αξία	2.557.299,60
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	(1.494.589)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	**1.062.710**
Μικτή Λογιστική αξία	2.420.379,11
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	(1.761.229)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**659.150**
Μικτή Λογιστική αξία	3.551.072,19
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	(2.365.496)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**1.185.576**

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	Ο ΟΜΙΛΟΣ
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	**1.062.710**
Διαγραφή θυγατρικών	(425.917)
Προσθήκες	288.996
Πωλήσεις	(2.909)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων	2.909
Αποσβέσεις περιόδου	(266.639)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**659.150**
Προσθήκες	1.110.492
Μεταφορές	170.662
Αποσβέσεις περιόδου	(754.729)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**1.185.576**

	Η ΕΤΑΙΡΙΑ
	ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
Μικτή Λογιστική αξία	1.690.485
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	(1.280.774)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	**409.711**
Μικτή Λογιστική αξία	1.896.999
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	(1.462.761)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**434.238**
Μικτή Λογιστική αξία	2.768.577
Συσσωρευμένη απόσβεση και/ή απομείωση αξίας	(1.721.297)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**1.047.280**

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	**Η ΕΤΑΙΡΙΑ**
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2007	**409.711**
Προσθήκες	206.514
Αποσβέσεις περιόδου	(181.987)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**434.238**
Προσθήκες	700.915
Μεταφορές	170.662
Αποσβέσεις περιόδου	(258.536)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**1.047.280**

7.4 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Υπόλοιπο αρχής	621.548	621.548	0	0
Συμμετοχή στην αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	127.939	0	0	0
Υπόλοιπο λήξεως	**749.487**	**621.548**	**0**	**0**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	0	0	0	0
Κυκλοφορούν ενεργητικό	0	0	0	0
Σύνολο	**0**	**0**	**0**	**0**

Ο όμιλος συμμετείχε μέσα στην χρήση στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρεία της «ΟΛΥΜΠΙΟΝ ΑΕ» με ποσό € 127.939.

Η διοίκηση εκτιμά ότι δεν συντρέχει περίπτωση απομείωσης της επένδυσης αυτής. Πρόθεση της διοίκησης είναι η διαρκής κατοχή των μετοχών αυτών.

7.5 Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

	Η ΕΤΑΙΡΙΑ 31/12/2008
Υπόλοιπο αρχής 1/1/2008	**37.535.825**
Μεταβολές χρήσης	
Σύσταση θυγατρικών	250.000
Υπόλοιπο λήξεως	**37.785.825**

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2008, το ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. συμμετείχε με ποσοστό 50% στην διαδικασία σύστασης της εταιρείας "Stem Health Hellas S.A.". Η εταιρεία συστάθηκε από κοινού με τη μητρική "Stem Health SA." και αποτελεί την πρώτη Τράπεζα Φύλαξης Βλαστοκυττάρων του Ομίλου ΥΓΕΙΑ.

Στόχος της νεοσυσταθείσας εταιρείας είναι να καλύψει πρωτίστως τις ανάγκες των δύο μαιευτηρίων του Ομίλου και να συμβάλλει στην ευρύτερη ανάπτυξη ενός εκτεταμένου δικτύου τραπεζών βλαστοκυττάρων στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.

Ημερομηνία σύστασης	*18/1/2008*
Αποκτηθέν ποσοστό	*50,00%*
Αγορά Τεμαχίων :	*250.000*
Τιμή Αγοράς (τεμ.) :	*1,00*
Τίμημα Αγοράς Μετοχών :	250.000

7.6 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Εγγυήσεις	109.471	84.922	40.644	20.644
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	234.668	0	0	0
Σύνολο	**344.139**	**84.922**	**40.644**	**20.644**

Το ποσό € 234.668 σχηματίζεται από απαιτήσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου ΛΗΤΩ Α.Ε. και ALPHA LAB Α.Ε.

7.7 Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	3.115.246	2.438.898	2.415.975	1.779.636
Καύσιμα και λιπαντικά	25.960	17.250		
Ανταλλακτικά Παγίων Στοιχείων	19.366	15.438	19.366	15.438
Σύνολο	**3.160.572**	**2.471.586**	**2.435.341**	**1.795.074**

7.8 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Πελάτες	5.358.040	4.195.654	4.323.074	3.403.216
Επιταγές εισπρακτέες	1.536.736	839.973	1.339.866	798.131
Γραμμάτια εισπρακτέα	3.360.234	2.163.064	3.080.915	1.737.970
Γραμμάτια σε καθυστέρηση	137.802	0	137.802	116.009
Χρεώστες διάφοροι	1.430.312	1.605.335	624.328	686.173
Προβλέψεις απομείωσης	(878.957)	(236.354)	(680.311)	(148.133)
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	169.539	64.558	129.533	53.439
Προκαταβολές σε προμηθευτές	39.246	72.221	20.043	28.935
Παρακράτηση φόρου εισοδήματος	4.051.206	2.470.062	3.597.085	2.449.296
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	118.813	0	118.813	0
Έξοδα επομένων χρήσεων	971.537	1.338.856	959.060	1.258.766
Λοιπές απαιτήσεις	227.934	0	103.610	0
Σύνολο	**16.522.442**	**12.513.369**	**13.753.817**	**10.383.803**

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους	12.169.871	8.804.026	9.728.408	6.741.500
Εμπορικές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	169.539	64.558	129.533	53.439
Μείον: πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(878.957)	(236.354)	(680.311)	(148.133)
Εμπορικές απαιτήσεις – καθαρές	**11.460.453**	**8.632.230**	**9.177.630**	**6.646.806**
Προκαταβολές	4.090.452	2.542.283	3.617.128	2.478.231
Λοιπές απαιτήσεις	971.537	1.338.856	959.060	1.258.766
Σύνολο άλλων απαιτήσεων	**5.061.989**	**3.881.139**	**4.576.188**	**3.736.997**
Σύνολο	**16.522.442**	**12.513.369**	**13.753.817**	**10.383.803**

7.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Ποσά σε Ευρώ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Διαθέσιμα στο ταμείο	81.696	89.431	75.912	86.832
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	4.890.296	2.418.250	1.162.435	892.605
Σύνολο	**4.971.992**	**2.507.681**	**1.238.347**	**979.437**

7.10 Ίδια κεφάλαια

i) Μετοχικό κεφάλαιο

Την 31η Δεκεμβρίου 2008 το σύνολο των εκδοθέντων κοινών μετοχών ανήρχετο σε 36.230.200 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,60 Ευρώ η κάθε μία. Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν εξοφληθεί πλήρως.

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Αριθμός Μετοχών (κοινές μετοχές)	Κοινές Μετοχές	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1/1/2007	**36.230.200**	**21.738.120**	**4.503.380**	**26.241.500**
Έκδοση Νέων Μετοχών				0
Έξοδα έκδοσης μετοχών				0
Υπόλοιπο την 31/12/2007	**36.230.200**	**21.738.120**	**4.503.380**	**26.241.500**
Αναβαλλόμενος φόρος εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου				0
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικού υπέρ το άρτιο				0
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου και καταβολή μετρητών στους μετόχους				0
Υπόλοιπο την 31/12/2008	**36.230.200**	**21.738.120**	**4.503.380**	**26.241.500**

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας θα προτείνει προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή ποσού € 0,33 ανά μετοχή για την τρέχουσα χρήση, έναντι € 0,32 ανά μετοχή για την χρήση 2007. Το ποσό αυτό θα δοθεί με τη μορφή μερίσματος από τα κέρδη της χρήσης € 0,26 ανά μετοχή και επιστροφής μετρητών € 0,07 ανά μετοχή, συνέπεια διανομής αποθεματικού από διαφορά υπέρ το άρτιο.

Σημειώνεται ότι βάσει του άρθρου 18 του Ν.3697/2008 στα κέρδη που διανέμουν οι ανώνυμες εταιρείες πραγματοποιείται παρακράτηση φόρου στους μετόχους με συντελεστή 10%.

ii) Λοιπά Αποθεματικά

Μέσα στην ελεγχόμενη χρήση δεν προέκυψαν μεταβολές στα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου και της εταιρείας. Σημειώνεται ότι στο κονδύλι «Λοιπά Αποθεματικά» του απλού και ενοποιημένου Ισολογισμού

περιλαμβάνεται και το ποσό του «Υπέρ το άρτιο» το οποίο έχει αναλυθεί στον πίνακα του «Μετοχικού Κεφαλαίου» παραπάνω.

7.11 Δανειακές υποχρεώσεις

Τα δάνεια του Ομίλου καθώς και οι ημερομηνίες λήξης τους αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Ομολογιακά δάνεια	19.000.000	19.000.000	19.000.000	19.000.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	2.702.536	3.215.081	2.271.175	2.567.670
Σύνολο	**21.702.536**	**22.215.081**	**21.271.175**	**21.567.670**
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	3.633.220	4.965.066	3.379.272	4.317.172
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	928.024	871.535	746.619	666.648
Σύνολο	**4.561.243**	**5.836.602**	**4.125.891**	**4.983.820**
Σύνολο δανείων	**26.263.779**	**28.051.682**	**25.397.066**	**26.551.490**

Οι ημερομηνίες λήξης των δανείων, έχουν ως εξής:	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Μέχρι 1 έτος	3.633.220	5.836.602	3.379.272	4.983.820
Από 1 έως 5 έτη	19.000.000	22.215.081	19.000.000	21.567.670
	22.633.220	**28.051.682**	**22.379.272**	**26.551.490**

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων έχουν ως	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Μεταξύ 2 και 5 ετών	19.000.000	19.000.000	19.000.000	19.000.000
	19.000.000	**19.000.000**	**19.000.000**	**19.000.000**

Το Ομολογιακό Δάνειο της Εταιρείας, απεικονίζεται κατά την 31.12.2008, στις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις.

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
Ελάχιστες πληρωμές μισθωμάτων:	**31/12/2008**	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Μέχρι 1 έτος	1.090.695	871.535	885.920	650.174
Από 1 έως 5 έτη	2.868.023	3.215.081	2.414.830	2.567.670
	3.958.717	**4.086.616**	**3.300.749**	**3.217.844**
Μελλοντικές χρεώσεις χρηματοοικονομικού κόστους στις χρηματοδοτικές μισθώσεις	328.158	482.863	282.955	388.658
	328.158	**482.863**	**282.955**	**388.658**

Παρούσα αξία υποχρέωσης	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
χρηματοδοτικών μισθώσεων	**31/12/2008**	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Μέχρι 1 έτος	928.024	832.789	746.619	632.945
Από 1 έως 5 έτη	2.702.536	2.770.964	2.271.174	2.196.241
	3.630.560	**3.603.753**	**3.017.794**	**2.829.186**

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2008 και 2007, είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΙΑ
	2008	
	EUR	**EUR**
Τραπεζικός δανεισμός (βραχυπρόθεσμος)	5,42%	5,40%
Τραπεζικός δανεισμός (μακροπρόθεσμος)	5,78%	5,33%

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΙΑ
	2007	
	EUR	**EUR**
Τραπεζικός δανεισμός (βραχυπρόθεσμος)	5,40%	5,40%
Τραπεζικός δανεισμός (μακροπρόθεσμος)	5,33%	5,33%

7.12 Αναβαλλόμενος φόρος

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2008		**31/12/2007**		**31/12/2008**		**31/12/2007**	
	Απαίτηση	**Υποχρέωση**	**Απαίτηση**	**Υποχρέωση**	**Απαίτηση**	**Υποχρέωση**	**Απαίτηση**	**Υποχρέωση**
Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού	183.439	0	160.756	0	169.791	0	154.515	0
Ενσώματα πάγια	0	4.442.048	0	7.028.339	0	2.658.013	0	4.684.412
Ενσώματα πάγια με χρηματοοικονομική μίσθωση	0	43.341	0	10.257	0	18.139	0	1.180
Επί αφορολόγητων αποθεματικών	0	0	0	48.937	0	0	0	0
Παροχές σε Εργαζομένους	789.701	0	862.772	0	492.600	0	642.355	0
Προβλέψεις	0	0	1.472.854	0	0	0	1.240.303	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	0	0	48.937
Συμψηφισμός	**973.140**	**4.485.388**	**2.496.381**	**7.087.533**	**662.391**	**2.676.151**	**2.037.174**	**4.734.528**
Υπόλοιπο	**973.140**	**4.485.388**	**2.496.381**	**7.087.533**	**662.391**	**2.676.151**	**2.037.174**	**4.734.528**

Ο ισχύον φορολογικός συντελεστής φόρου εισοδήματος στον οποίο θα υπόκειται η Εταιρία για τη χρήση 2008, είναι ίσος με 25%.

7.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού

Ο Όμιλος έχει την νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής έχει ως εξής :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Υποχρεώσεις για:	**31/12/2008**	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Συνταξιοδοτικές παροχές Ν.2112/20	3.757.439	3.451.087	2.471.448	2.569.422
Σύνολο	**3.757.439**	**3.451.087**	**2.471.448**	**2.569.422**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Χρεώσεις στα αποτελέσματα για:	**31/12/2008**	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Συνταξιοδοτικές παροχές Ν.2112/20	306.353	343.426	(97.973)	273.696
Σύνολο	**306.353**	**343.426**	**(97.973)**	**273.696**

Συνταξιοδοτικές παροχές Ν.2112/20

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον Ισολογισμό έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Παρούσα αξία της συσσωρευμένης υποχρέωσης	4.097.397	3.475.747	2.811.406	2.594.082
Μη αναγνωρισθείσες αναλογιστικές ζημιές	(339.958)	(24.660)	(339.958)	(24.660)
Σύνολο	**3.757.439**	**3.451.087**	**2.471.448**	**2.569.422**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα Αποτελέσματα έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	281.664	339.936	200.561	234.987
Χρηματοοικονομικό κόστος	156.799	0	119.328	0
Κόστος διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(769.241)	(44.676)	(723.397)	0
Απόσβεση μη αναγνωρισθέντων αναλογιστικών ζημιών	0	38.709	0	38.709
Αναλογιστικό κέρδος ή ζημιά στην υποχρέωση	637.131	9.457	305.535	0
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	**306.353**	**343.426**	**(97.973)**	**273.696**

Οι κινήσεις της υποχρέωσης που εμφανίζεται στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1/1/2007	3.228.813	2.416.878
Σύνολο χρέωσης/(πίστωσης) στ΄	439.961	325.555
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(217.687)	(173.011)
Υπόλοιπο 31/12/2007	**3.451.087**	**2.569.422**
Σύνολο χρέωσης/(πίστωσης) στ΄	1.075.593	625.423
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(769.241)	(723.397)
Υπόλοιπο 31/12/2008	**3.757.439**	**2.471.448**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31/12/2008	31/12/2007
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,00%	4,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	4,00%	3,89%
Αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή	23,2	23,42

Η εταιρεία και ο Όμιλος εκτός της νομικής υποχρέωσης για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, δεν έχει ενεργοποιήσει κάποιο άλλο ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζομένους της/του.

7.14 Προβλέψεις για υποχρεώσεις και έξοδα

Οι προβλέψεις που αφορούν τον Όμιλο και την Εταιρεία αναγνωρίζονται εφ' όσον υπάρχουν παρούσες νομικές ή τεκμαρτές υποχρεώσεις ως συνέπεια παλαιότερων γεγονότων, εφ' όσον υπάρχει πιθανότητα εκκαθάρισης τους μέσω εκροών πόρων, και εφ' όσον η υποχρέωση του ποσού μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	**Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις**	**Λοιπές προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις**	**Λοιπές προβλέψεις**	**Σύνολο**
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	**5.668.161**	**287.500**	**5.955.661**	**4.813.080**	**200.000**	**5.013.080**
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών εταιρειών	-	-	-	-	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις	1.901.839	141.500	2.043.339	1.756.920	100.000	1.856.920
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	-	(7.500)	(7.500)			-
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	**7.570.000**	**421.500**	**7.991.500**	**6.570.000**	**300.000**	**6.870.000**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	**Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις**	**Λοιπές προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις**	**Λοιπές προβλέψεις**	**Σύνολο**
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2007	-	-	-	-	-	-
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών εταιρειών	-	-	-	-	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	-	-		-
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	-	-	-	-		-
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008	-	-	-	-	-	-

Σύνολο προβλέψεων	**7.570.000**	**421.500**	**7.991.500**	**6.570.000**	**300.000**	**6.870.000**

7.15 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Το κονδύλι των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31.12.2008, ποσού € 716.520, αφορά στο σύνολό του το μακροπρόθεσμο μέρος των ληφθέντων κρατικών επιχορηγήσεων για αγορά πάγιου εξοπλισμού.

Ειδικότερα, η κίνηση των επιχορηγήσεων του Ομίλου για την χρήση 2008, έχει ως εξής:

Κρατικές επιχορηγήσεις	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΙΑ**	
	2008	**2007**	**2008**	**2007**
Την 1η Ιανουαρίου	**150.680**	-	**150.680**	-
Είσπραξη νέων επιχορηγήσεων	780.304	-	780.304	-
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(110.503)	-	(110.503)	-
Την 31η Δεκεμβρίου	**820.481**	-	**820.481**	-
Μακροπρόθεσμες	716.520	-	716.519,70	-
Βραχυπρόθεσμες	103.962	-	103.962	-
Σύνολο	**820.481**	-	**820.481**	-

Σημειώνεται ότι το ποσό των € 103.962 απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου.

7.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Προμηθευτές	2.755.089	3.518.614	2.386.158	3.123.740
Επιταγές πληρωτέες	94.250	104.427	0	0
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	2.008.522	33.771	1.386.911	66.814
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι πληρωτέοι	5.400.644	3.439.591	2.992.637	2.499.108
Προκαταβολές από πελάτες	1.661	314	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	2.897.563	3.123.058	2.716.657	2.386.361
Έσοδα επομένων χρήσεων	103.962	150.680	103.962	150.680
Δουλευμένα έξοδα	609.972	495.384,58	355.806	421.563
Σύνολο	**13.871.662**	**10.865.840**	**9.942.131**	**8.648.266**

7.17 Τρέχων φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος αναλύεται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Έξοδο φόρου που αναλογεί στη χρήση	5.526.160	3.289.353	4.606.382	3.042.170
Προκαταβολή φόρου	1.480.201	0	1.042.179	0
Σύνολο	**7.006.361**	**3.289.353**	**5.648.562**	**3.042.170**

7.18 Κόστος πωληθέντων

Το κόστος πωληθέντων αναλύεται ως εξής:

Κόστος πωληθέντων	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Αμοιβες και εξοδα προσωπικου	32.113.178	27.120.801	23.986.571	20.546.606
Αμοιβες και εξοδα τριτων	20.588.893	18.992.016	15.615.674	14.207.730
Παροχες τριτων	8.748.166	6.316.624	7.413.153	5.227.688
Υλικά που αναλώθηκαν	17.076.453	14.343.734	13.768.877	11.423.891
Φοροι - τελη	87.732	59.611	47.139	39.857
Διαφορα εξοδα	5.050.134	3.861.185	3.572.360	3.004.120
Αποσβεσεις	4.655.061	2.978.383	3.208.965	2.052.007
Προβλεψεις εκμεταλλευσεως	2.151	0	0	0
Σύνολο	**88.321.769**	**73.672.354**	**67.612.739**	**56.501.901**

7.19 Έξοδα διοίκησης / διάθεσης

Τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης αναλύονται ως ακολούθως:

Έξοδα διοίκησης	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Αμοιβες και εξοδα προσωπικου	3.748.056	3.871.926	2.864.339	2.465.704
Αμοιβες και εξοδα τριτων	705.709	516.089	152.630	347.393
Παροχες τριτων	578.478	334.584	440.450	260.994
Υλικά που αναλώθηκαν	62.712	64.001	62.712	64.001
Φοροι - τελη	28.146	4.149	0	0
Διαφορα εξοδα	622.839	630.068	461.396	549.502
Αποσβεσεις	316.919	360.732	170.494	227.162
Προβλεψεις εκμεταλλευσεως	945	0	0	0
Σύνολο	**6.063.804**	**5.781.549**	**4.152.021**	**3.914.755**

Έξοδα διάθεσης	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Αμοιβες και εξοδα προσωπικου	125.112	45.472	0	0
Αμοιβες και εξοδα τριτων	82.372	829	0	0
Παροχες τριτων	20.990	15.277	0	0
Υλικά που αναλώθηκαν	0	57.790	0	0
Φοροι - τελη	714	1.014	0	0
Διαφορα εξοδα	26.066	43.871	0	0
Αποσβεσεις	22.515	920	0	0
Σύνολο	**277.770**	**165.173**	**0**	**0**

7.20 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα και έξοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2008 και 2007 έχουν ως εξής:

Λοιπά λειτουργικά έσοδα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Έσοδα από ενοίκια	3.080.597	1.923.937	2.508.250	1.203.574
Έσοδα από ειδικές επιχορηγήσεις	50.078	10.207	0	10.207
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	110.527	34.600	110.527	34.600
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	2.664.532	119.755	2.150.850	119.755
Έσοδα από προμήθειες πωλήσεων	0	1.249.719	0	1.249.719
Κέρδη από πώληση παγίων	0	26.914	0	26.914
Λοιπά έσοδα	155.001	240.191	54.591	239.129
Έκτακτα έσοδα	0	0	0	39.048
Σύνολο	**6.060.735**	**3.605.322**	**4.824.218**	**2.922.945**

Λοιπά λειτουργικά έξοδα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και λοιπές υποθέσεις	2.542.681	1.966.350	2.289.098	1.658.053
Απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων	387.301	0	387.301	0
Ζημιά από πώληση παγίων	13.188	0	13.433	0
Φόροι ακίνητης περιουσίας	405.212	41.186	392.996	26.577
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	9.086	0	0	0
Λοιπά έξοδα	187.735	98.493	6	4.200
Έκτακτα έξοδα	0	24.942	0	0
Σύνολο	**3.545.203**	**2.130.972**	**3.082.834**	**1.688.830**

7.21 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα

Χρηματοοικονομικά έξοδα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Χρεωστικοί τόκοι τραπεζικών δανείων	313.710	761.346	249.806	700.425
Τόκοι ομολογιακών δανείων	1.098.552	697.066	1.098.552	697.066
Χρηματοοικονομικό κόστος από προγράμματα καθορισμένων παροχών	155.623	0	119.328	0
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	198.665	32.932	163.257	3.230
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα και τόκοι	2.286	320.888	0	286.745
Σύνολο	**1.768.835**	**1.812.232**	**1.630.943**	**1.687.466**

Χρηματοοικονομικά έσοδα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	49.468	26.766	2.555	2.720
Σύνολο	**49.468**	**26.766**	**2.555**	**2.720**

7.22 Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Το ποσό των εσόδων από μερίσματα της μητρικής Εταιρείας ύψους € 987 χιλ. περίπου, αφορά εισπραχθέντα μερίσματα από τις θυγατρικές ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ € 571 χιλ. περίπου και ΛΗΤΩ Α.Ε. € 416 χιλ. περίπου.

7.23 Φόρος εισοδήματος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Τρέχων φόρος	5.526.160	4.388.855	4.606.382	3.896.394
Αναβαλλόμενος φόρος	(540.010)	215.876	(144.701)	264.340
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	16.104	0	0	0
Επίδραση στο αναβαλλόμενο φόρο από μεταβολή των φορολογικών συντελεστών	(538.893)	0	(538.893)	0
Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις	0	0	0	0
Πρόβλεψη για ανέλεγκτες χρήσεις	141.500	0	100.000	0
Σύνολο	**4.604.861**	**4.604.731**	**4.022.788**	**4.160.734**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	20.651.507	18.821.821	17.055.446	16.758.400
Φορολογικός συντελεστής			25%	25%
Φόροι υπολογιζόμενοι με τον ισχύοντα συντελεστή στο τέλος της αντίστοιχης περιόδου στα κέρδη	5.171.602	4.705.455	4.263.861	4.189.085
Εισόδημα μη υποκείμενο στο φόρο	(258.915)	(776.805)	(246.665)	(736.805)
Έξοδα μη αναγνωριζόμενα για φορολογικούς σκοπούς	475.193	366.319	475.193	364.016
Δαπάνες που αφορούν αφορ. έσοδα	12.977	17.577	12.333	17.577
Λοιπά	125.302	76.309	101.660	62.520
Σύνολο	**5.526.160**	**4.388.855**	**4.606.382**	**3.896.394**

7.24 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής (μετά από φόρους), με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών της Εταιρείας στην διάρκεια της περιόδου. Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή είναι ίδια με τα βασικά.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
Βασικα κέρδη ανά μετόχη	**31/12/2008**	**31/12/2007**	**31/12/2008**	**31/12/2007**
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	13.207.090	12.691.607	12.689.178	12.398.782
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών	36.230.200	35.045.100	36.230.200	35.045.100
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)	**0,3645**	**0,3622**	**0,3502**	**0,3538**

7.25 Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

Ποσά σε Ευρώ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Κέρδη Περιόδου μετά φόρων	**14.108.016**	**13.026.554**	**12.689.178**	**12.398.781**
Προσαρμογές για:				
Φόρο	4.604.861	4.604.731	4.022.788	4.160.734
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	4.239.766	3.071.551	3.120.924	2.097.183
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	754.729	266.639	258.536	181.987
Μεταβολές στις Υποχρεώσεις λόγω Συνταξιοδότησης του Προσωπικού	306.352		(97.974)	
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	648.715	148.133	532.178	148.133
Λοιπές προβλέψεις	1.901.839	(1.146.289)	1.756.920	(1.509.388)
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλέψεων προηγούμενων χρήσεων	(7.500)			
Απομειώσεις	387.469		387.469	
(Κέρδη)/ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	13.188		13.433	
Έσοδα από μερίσματα		(42.576)	(986.662)	(635.924)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων - Παραχωρηθέντων Δικαιωμάτων	(110.503)		(110.503)	
Έσοδα τόκων	(49.468)		(2.555)	
Έξοδα τόκων	1.774.574	1.808.504	1.630.943	1.687.466
Έσοδα από επιχορηγήσεις δαπανών	(42.354)			
	28.529.686	**21.737.246**	**23.214.675**	**18.528.974**
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
(Αύξηση)/μείωση μακροπροθεσμων απαιτησεων	(252.944)		(20.000)	
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	(688.986)	(173.477)	(640.266)	(221.326)
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων	(4.495.449)	(1.785.938)	(4.288.765)	(1.322.860)
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων	3.986.536	369.009	2.342.748	1.420.184
	(1.450.842)	**(1.590.406)**	**(2.606.283)**	**(124.002)**
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**27.078.844**	**20.146.840**	**20.608.392**	**18.404.972**
Καταβληθέντες τόκοι	(1.675.441)	(1.292.181)	(1.531.810)	(1.205.285)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	(3.343.495)	(5.446.529)	(3.085.498)	(4.740.990)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**22.059.907**	**13.408.130**	**15.991.084**	**12.458.697**

7.26 Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων – της εταιρείας και του ομίλου λειτουργούντος ως μισθωτή.

Ο Όμιλος μισθώνει γραφεία και αποθήκες με λειτουργικές μισθώσεις που έχουν διάφορους όρους, ρήτρες αναπροσαρμογής και δικαιώματα ανανέωσης. Τα μελλοντικά ελάχιστα πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις συμβάσεις των λειτουργικών και χρηματοδοτικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

Λειτουργικές μισθώσεις – εταιρεία ομίλου ως εκμισθωτής

	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Όχι αργότερα από 1 έτος	153.320	634.752	124.320	44.836
Αργότερα από 1 έτος αλλά νωρίτερα από 5 έτη	717.996	3.578.945	621.600	198.009
Περισσότερο από 5 έτη	745.920		745.920	
Σύνολο	**1.617.236**	**4.213.697**	**1.491.840**	**242.845**

Δεσμεύσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων – της Εταιρείας και του Ομίλου

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

	31/12/2008		31/12/2007		31/12/2008		31/12/2007	
	Ελάχιστες πληρωμές	Παρούσα αξία πληρωμών	Ελάχιστες πληρωμές	Παρούσα αξία πληρωμών	Ελάχιστες πληρωμές	Παρούσα αξία πληρωμών	Ελάχιστες πληρωμές	Παρούσα αξία πληρωμών
Μέσα σε ένα έτος	1.090.695	928.024	871.535	832.789	885.920	746.619	650.174	632.945
Αργότερα από 1 έτος αλλά νωρίτερα από 5 έτη	2.868.023	2.702.536	3.215.081	2.770.964	2.414.830	2.271.174	2.567.670	2.196.241
Περισσότερο από 5 έτη								
Σύνολο ελάχιστης καταβολής μελλοντικών μισθωμ	3.958.717	3.630.560	4.086.616	3.603.753	**3.300.749**	**3.017.794**	**3.217.844**	**2.829.186**
Μείον: Χρηματοοικονομικά έξοδα	(328.158)		(482.863)		(282.955)		(388.658)	
Παρούσα αξία ελάχιστων εκτιμήσεων								
Σύνολο ελάχιστων πληρωμών μίσθωσης	**3.630.559**	**3.630.560**	**3.603.753**	**3.603.753**	**3.017.794**	**3.017.794**	**2.829.186**	**2.829.186**

Οι εγγυήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31.12.2008, έχουν ως εξής:

Εγγυήσεις

	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
Εγγυήσεις σε τρίτους εκ μέρους των θυγατρικών	6.000.000		4.000.000	
Εγγυητικές επιστολές τραπεζών	21.600	137.960	21.600	137.960
Εγγυήσεις δοθείσες που αφορούν κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με ενσώματες ακινητοποιήσεις	59.263		59.263	
Άλλες εγγυήσεις				
Σύνολο	**6.080.863**	**137.960**	**4.080.863**	**137.960**

7.27 Ενδεχόμενες απαιτήσεις - υποχρεώσεις

Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις πέραν των προβλέψεων που ήδη έχουν σχηματιστεί. Πιο αναλυτικά:

Α. <u>Σημαντικές δικαστικές εκκρεμότητες 31.12.2008</u>

Απαιτήσεις ασθενών ή κληρονόμων αυτών κατά του Ομίλου ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. (υποθέσεις MAL PRACTICE)

Ασθενείς ή κληρονόμοι αυτών διεκδικούν δικαστικώς από Ιατρούς και τον Όμιλο ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. ποσά, ως αποζημίωση θετικής τους ζημίας ή/και χρηματική ικανοποίηση ηθικής τους βλάβης ή ψυχικής τους οδύνης, από επικαλούμενα ιατρικά σφάλματα ιατρών που συνεργάζονται με τις κλινικές του Ομίλου. Το ύψος των απαιτήσεων ανέρχεται περίπου σε ποσό € 59,8 εκ. Η έκβαση των περισσοτέρων δικαστικών υποθέσεων προβλέπεται θετική για τον Όμιλο και εκτιμάται ότι δεν θα έχει ουσιώδη επίπτωση στην οικονομική του κατάσταση καθώς οι εν λόγω ένδικες απαιτήσεις αφορούν διεκδικήσεις ασθενών κατά ιατρών για χρηματική ικανοποίηση ηθικής βλάβης και δευτερευόντως κατά του Ομίλου, θεωρώντας ότι οι ιατροί είναι υπάλληλοι του Ομίλου. Επισημαίνεται, ότι οι ιατροί είναι ελεύθεροι συνεργάτες και συνεπώς δεν υπάρχει καθοδήγηση από τον Όμιλο προς αυτούς ούτε ως προς το χρόνο, ούτε ως προς τον τρόπο της εργασίας τους.

β. <u>Ανέλεγκτες Φορολογικά χρήσεις</u>

Η μητρική εταιρεία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές έως και τη χρήση 2005, οι θυγατρικές της εταιρείες ΛΗΤΩ Α.Ε. έως και τη χρήση 2005, η εταιρεία ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. έως και τη χρήση 2002, η εταιρεία ALPHA LAB έως και τη χρήση 2002.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις που αναφέρονται παραπάνω, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η διοίκηση θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

7.28 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ενδοεταιρικές συναλλαγές

Οι παρακάτω συναλλαγές και υπόλοιπα αποτελούν τις συναλλαγές των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Οι συναλλαγές αυτές, μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν απαλοιφθεί κατά τη διαδικασία της ολικής ενοποίησης.

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1.1.2008 - 31.12.2008

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ / ΠΩΛΗΤΗΣ	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.		0		750	**14.321.530**
ΛΗΤΩ Α.Ε.	431.672		636.274	175.538	**1.864.891**
ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	571.394	1.518			**572.912**
ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	664	71.179			**71.843**
ΣΥΝΟΛΟ	**1.099.589**	**72.874**	**636.274**	**276.118**	**17.027.042**

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2008

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ / ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.		2.000		750	**1.386.911**
ΛΗΤΩ Α.Ε.	263		88	7.334	**440.281**
ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ					**0**
ΑΛΦΑ LAB ΑΕ	1.499				**198.699**
ΣΥΝΟΛΟ	**129.533**	**5.000**	**88**	**46.326**	**2.194.904**

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1.1 - 31.12.2007

ΠΩΛΗΤΗΣ / *ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ*	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.		52.604		835	**53.439**
ΛΗΤΩ Α.Ε.			1.434	20.231	**21.665**
ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.					**0**
ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	3.450	139.536			**142.986**
ΣΥΝΟΛΟ	**3.450**	**192.139**	**1.434**	**21.066**	**218.089**

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2007

	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.		52.604		835	**53.439**
	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.		88			**88**
	ΛΗΤΩ Α.Ε.					**0**
	ΑΛΦΑ LAB ΑΕ		11.120			**11.120**
	ΣΥΝΟΛΟ	**0**	**63.811**	**0**	**835**	**64.646**

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τις συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη.

Πωλήσεις εμπ.των/υπηρεσίες	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008	Η ΕΤΑΙΡΙΑ 31.12.2008
Θυγατρικές		17.069
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	195.866	95.859
Σύνολα	**195.866**	**112.928**

Λοιπά έσοδα / έσοδα συμμετοχών	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008	Η ΕΤΑΙΡΙΑ 31.12.2008
Θυγατρικές		986.661
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη		
Σύνολα	**0**	**986.661**

Αγορές εμπορ.των/υπηρεσίες	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008	Η ΕΤΑΙΡΙΑ 31.12.2008
Θυγατρικές		
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	3.482.424	2.876.868
Σύνολα	**3.482.424**	**2.876.868**

Λοιπές δαπάνες / απόδοση μερισμάτ	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008	Η ΕΤΑΙΡΙΑ 31.12.2008
Θυγατρικές		750
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	11.459.763	11.443.911
Σύνολα	**11.459.763**	**11.444.661**

Απαιτήσεις	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008	Η ΕΤΑΙΡΙΑ 31.12.2008
Θυγατρικές		1.762
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	169.013	127.771
Σύνολα	**169.013**	**129.533**

Υποχρεώσεις	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31.12.2008	Η ΕΤΑΙΡΙΑ 31.12.2008
Θυγατρικές		2.750
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.013.957	1.384.161
Σύνολα	**2.013.957**	**1.386.911**

Οι συναλλαγές με τα βασικά διοικητικά και διευθυντικά στελέχη της εταιρείας και του ομίλου παρατίθενται στη συνέχεια.

Παροχές προς βασικά διοικητικά μέλη

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2008	2007	2008	2007
ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΜΙΣΘΟΙ	0	0	0	0
	ΚΟΣΤΟΣ ΚΟΙΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	0	0	0	0
	BONUS	0	0	0	0
	ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	0	0	0	0
	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	0	0	0	0
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ	ΜΙΣΘΟΙ	1.261.506	898.526	833.907	808.235
	ΚΟΣΤΟΣ ΚΟΙΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	80.274	100.353	80.274	80.275
	BONUS	40.000	10.733	40.000	20.000
	ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	462.952	0	432.000	0
	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΑ		1.844.731	1.009.612	1.386.181	908.510

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειές τους).

7.29 Συναλλαγές με Όμιλο Marfin Popular Bank

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	31.12.2008	31.12.2008
Παθητικό		
Δάνεια αναληφθέντα	19.000.000	19.000.000
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	3.400.158	3.400.158
Λογαριασμός Factoring	-	-
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	3.017.794	3.017.794
Έσοδα		
Έσοδα από ενοίκια	-	-
Πιστωτικοί τόκοι	158	158
Έξοδα		
Τόκοι	1.517.538	1.517.538

8. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις των επιτοκίων, οι τιμές της αγοράς κτλ), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.
Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου.
Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές και υποχρεώσεις από δάνεια.

8.1 Ανάλυση ευαισθησίας κίνδυνου επιτοκίου

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις είναι με κυμαινόμενο επιτόκιο. Την 31η Δεκεμβρίου 2008, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος υπόκεινται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή –1%.

Ποσά σε €	**Ενοποιημένα στοιχεία 31.12.2008**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31.12.2008**	
	1%	**-1%**	**1%**	**-1%**
Αποτέλεσμα χρήσης	(288.815)	288.815	(280.176)	280.175,86
Καθαρή Θέση	(288.815)	288.815	(280.176)	280.175,86

Σημειώνεται, ότι στον υπολογισμό των ανωτέρω επιδράσεων, συμπεριλαμβάνεται το ομολογιακό δάνειο που είχε εκδώσει η Εταιρεία κατά το έτος 2007, (ποσού την 31.12.2008 € 19.000 χιλ.), του οποίου η διάρκεια ανέρχεται σε πέντε έτη.

8.2 Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31.12.2008	**31.12.2007**	**31.12.2008**	**31.12.2007**
Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων				
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	749.487	621.548		
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	4.971.992	2.507.681	1.238.347	979.437
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	16.522.442	12.513.369	13.753.817	10.383.803
Σύνολο	**22.243.921**	**15.642.598**	**14.992.164**	**11.363.240**

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Οι απαιτήσεις του Ομίλου προέρχονται από Ιδιώτες πελάτες από Ασφαλιστικά Ταμεία, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και Ασφαλιστικές Εταιρείες. Οι απαιτήσεις από τα Ασφαλιστικά Ταμεία και τις Ασφαλιστικές Εταιρείες έχουν ελάχιστο βαθμό κινδύνου απωλειών. Ο πιθανός πιστωτικός κίνδυνος σχετίζεται κυρίως με τους Ιδιώτες πελάτες χωρίς κάποια ασφάλεια ή με τους ασφαλισμένους ασθενείς για το επί πλέον ποσό που δεν καλύπτεται από την ασφάλεια τους.
Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν έχουν απομειωθεί σε προηγούμενες ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλομένων. Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου δεν έχει ασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής ασφάλισης.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Ο πιστωτικός κίνδυνος για απαιτήσεις ρευστοποιήσιμες καθώς και για άλλα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία θεωρείται αμελητέος.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31.12.2008, αναλύεται ως εξής:

Ενηλικίωση Εμπορικών Απαιτήσεων (Ποσά σε €)	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**					
	Ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες				**Μη ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες**	**Σύνολο**
	0-3 μήνες	**3-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**>1 έτος**		
2008	1.676.301	1.214.324	401.108	409.375	12.821.334	16.522.442
2007	1.003.398	883.225	608.133	501.454	9.685.772	12.681.982

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες				**Μη ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες**	**Σύνολο**
	0-3 μήνες	**3-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**>1 έτος**		
2008	1.568.872	1.192.138	362.148	376.036	10.254.624	13.753.817
2007	1.003.398	883.225	608.133	501.454	7.387.593	10.383.803

8.3 Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος ΜΗΤΕΡΑ διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2008 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

31.12.2008

Ποσά σε €	Ενοποιημένα στοιχεία				Εταιρικά στοιχεία			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	-	3.633.220	19.000.000	-	-	3.379.272	19.000.000	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	550.778	539.916	2.868.023	-	447.487	438.432	2.414.830	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.284.780	-		-	2.386.159	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	10.586.882	-	716.520	-	7.555.972	-	716.520	-
Σύνολο	**14.422.440**	**4.173.137**	**22.584.543**	-	**10.389.618**	**3.817.705**	**22.131.349**	-

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2007 είχε ως εξής:

31.12.2007

Ποσά σε €	Ενοποιημένα στοιχεία				Εταιρικά στοιχεία			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	-	-	19.000.000	-	-	-	19.000.000	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	435.768	435.768	3.215.081	-	-	-	-	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.621.242	-	-	-	3.123.740	-	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	12.881.953	2.466.385	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	**16.938.963**	**2.902.153**	**22.215.081**	-	**3.123.740**	-	**19.000.000**	-

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

8.4 Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, μείον τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στον Ισολογισμό. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2008 και 2007 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31.12.2008	**31.12.2007**	**31.12.2008**	**31.12.2007**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	52.234.846	50.621.420	52.020.933	50.925.419
Πλέον: Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	-	-	-	-
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	4.971.992	2.507.681	1.238.347	979.437
Κεφάλαιο	**47.262.854**	**48.113.739**	**50.782.586**	**49.945.982**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	52.234.846	50.621.420	52.020.933	50.925.419
Πλέον: Δάνεια	26.263.780	28.051.682	25.397.066	26.551.490
Σύνολο κεφαλαίων	**78.498.625**	**78.673.102**	**77.417.999**	**77.476.909**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	**1:1,6**	**1:1,6**	**1:1,5**	**1:1,5**

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τον Κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρία

i. Συνθήκες του Κλάδου της Υγείας

Το ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. δραστηριοποιείται στο χώρο της μαιευτικής, χειρουργικής και παιδιατρικής, ενώ μέσα στο 2008 ξεκίνησε και την παροχή υπηρεσιών στον τομέα της παιδοκαρδιοχειρουργικής προφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας. Ο κλάδος των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα παρουσιάζει ιδιαιτερότητες οι οποίες προέρχονται από την κυριαρχική θέση που κατείχε παραδοσιακά ο δημόσιος τομέας στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Η αδυναμία ωστόσο του δημόσιου τομέα να καλύψει την συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες υγείας οδήγησε στην σημαντική ανάπτυξη των ιδιωτικών κλινικών. Βάσει των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι ο κλάδος της ιδιωτικής υγείας στην Ελλάδα παρουσιάζει μια ιδιαίτερη δυναμική και προοπτική στην οποία καλούνται να ανταποκριθούν οι εταιρείες που συμμετέχουν σε αυτόν. Τα αποτελέσματα και η πορεία του ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. επηρεάζονται άμεσα από τη δραστηριοποίηση της Εταιρίας, έναντι της συνεχούς ανάπτυξης στον κλάδο της υγείας και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της για περαιτέρω ανάπτυξη.

ii. Κίνδυνος από τον Ανταγωνισμό

Τα τελευταία χρόνια ο ιδιωτικός τομέας της υγείας παρουσιάζει μία συνεχή ανάπτυξη με τις 18 μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου να συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών κερδών αυτού γεγονός που αναδεικνύει τον έντονο ανταγωνισμό μεταξύ των μεγαλύτερων εταιρειών του κλάδου. Ο ανταγωνισμός αυτός στρέφεται αναπόφευκτα στον εμπλουτισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών και στην ταχύτητα ανταπόκρισης προς τον ασθενή, με επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων για στέγαση νέων τμημάτων. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε ότι αρκετές ιδιωτικές κλινικές περιλαμβάνουν από τμήματα μαιευτικής κλινικής, μέχρι και διαγνωστικά κέντρα έτσι ώστε να καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών. Στα πλαίσια αυτά το ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. πραγματοποίησε μέσα στην χρήση επέκταση των δραστηριοτήτων του με την εγκαινίαση μιας νέας μονάδας παροχής υπηρεσιών, αυτής της παιδοκαρδιοχειρουργικής. Ένα ακόμα πεδίο ανταγωνισμού που παρατηρείται στον κλάδο της ιδιωτικής υγείας είναι η επέκταση των συνεργασιών των ιδιωτικών μονάδων με ασφαλιστικές εταιρείες και η σύναψη συμβάσεων με ασφαλιστικά ταμεία, για την κάλυψη νοσηλίων μεγαλύτερου εύρους ασθενών. Το ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. κατέχει σήμερα μια σημαντική θέση στον ελληνικό κλάδο της ιδιωτικής υγείας και με την συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών του στοχεύει όχι μόνο να διατηρήσει την θέση αυτή αλλά να αποτελέσει τον πρωτοπόρο του κλάδου προσφέροντας νέες υπηρεσίες. Ωστόσο, σε περίπτωση που η Εταιρία διακόψει την αναπτυξιακή της και επενδυτική της πολιτική και δεν αναπτύξει νέες συνεργασίες, η ανταγωνιστική της θέση είναι ενδεχομένως να επηρεαστεί σημαντικά.

iii. Τάση συσσώρευσης του κλάδου της υγείας

Προσφάτως παρατηρείται μια τάση συσσώρευσης στον ελληνικό κλάδο της ιδιωτικής υγείας η οποία χαρακτηρίζεται από εξαγορές μικρότερων περιφερειακών κλινικών και ίδρυση από μεγάλα ιδιωτικά κέντρα, κλινικών και διαγνωστικών κέντρων σε επαρχιακές πόλεις. Η τάση αυτή όπως είναι φυσικό εντείνει τον ανταγωνισμό καθώς ιδιωτικές κλινικές που δεν αναπτύσσονται και δεν αυξάνουν τα μεγέθη τους ενδέχεται να αποτελέσουν στόχο των ανταγωνιστών τους στην προσπάθεια τους να μονοπωλήσουν την αγορά ιδιωτικής υγείας.

iv. Κίνδυνος Τεχνολογικών Εξελίξεων

Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και η διαπίστωση της ανάγκης για συνεχή αναδιοργάνωση ασκούν καθοριστική επίδραση στις υπηρεσίες υγείας. Οι εκάστοτε ιδιωτικές κλινικές προχωρούν σε πολυδάπανα επενδυτικά προγράμματα με στόχο την ανανέωση και την απόκτηση σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού ώστε να προσφέρουν νέες και καλύτερες υπηρεσίες. Το ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. ανανεώνει τον τεχνολογικό του εξοπλισμό σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στόχος του ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε. είναι η συνεχής

επένδυση στις πλέον σύγχρονες ιατροτεχνολογικές εξελίξεις και η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού του, ώστε να είναι ενήμερο με τις εκάστοτε διεθνείς εξελίξεις του κλάδου της υγείας.

9. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

1) Κατά τη διάρκεια του Α' τριμήνου της χρήσης 2009, το ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε., προχώρησε σε αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του στις θυγατρικές εταιρείες ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. και ΛΗΤΩ Α.Ε., με αποτέλεσμα την αύξηση του ποσοστού της συμμετοχής του από 73,83% σε 88,62% και από 32,90% σε 43,99% αντίστοιχα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	*Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ*	*Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ*
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΣΤΑΥΡΟΥ	*ΑΛΕΞΙΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ*	*ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΣΣΟΣ*
ΑΔΤ ΑΗ529814	*ΑΔΤ Ξ164323*	*ΑΔΤ ΑΕ591595*